

Historie

Wilsveen 6a en 8 te Stompwijk

Historisch onderzoek uitgevoerd door : M. van Rijn
: Gem. Leidschendam-Voorburg, afd. RO
Datum : december 2015

INHOUDSOPGAVE

1.0	INLEIDING	1
1.1	Terreingegevens	2
2.0	HISTORISCH ONDERZOEK	3
2.1	Historische kaarten	3
2.2	Luchtfoto's	11
2.3	Bouwvergunningen	21
2.4	Hinderwet- en Milieuvergunningen	26
2.5	Gegevens Kamer van Koophandel	30
2.6	Ondergrondse HBO-tanks	30
2.7	Bodemonderzoeken, gegevens uit BIS alsmede oude slootpatronen	31
2.8	Algemene bodemgegevens	34
3.0	GEOLOGIE	36
4.0	EXTERNE VEILIGHEID	37
5.0	EXPLOSIEVEN ONDERZOEK	41
6.0	GERAADPLEEGDE ARCHIEFSTUKKEN	43
7.0	CONCLUSIES	44

LITERATUUR

BIJLAGEN

- 1** **Bouwtekeningen**
- 2** **Hinderwet- en Milieutekeningen**
- 3** **Foto's**
- 4** **Diversen**

1.0 INLEIDING

In verband met een voorgenomen bouw van 2 woningen (en de sloop van de huidige woning met schuur) en een voorgenomen milieukundig bodemonderzoek, heeft de gemeente in november 2015 een historisch onderzoek uitgevoerd.

Bij het verzamelen van historische informatie zijn de richtlijnen vermeld in de norm NEN-5725 (januari 2009) in acht genomen.

In dit rapport wordt het historisch onderzoek weergegeven afkomstig uit:

- verticale en schuine luchtfoto's (analoog en digitaal) van gemeente Voorburg en/of Leidschendam;
- verticale luchtfoto's afkomstig van de topografische dienst te Emmen van 1939 tot heden;
- luchtfotoarchief van Aviodrome (www.aviodrome.info.nl) en andere fotoarchieven zoals www.slagboomenpeeters.com, www.aerophotostock.com, www.aerophoto-schiphol.nl, www.nederland-luchtfoto.com;
- het digitale fotobestand van gemeente Den Haag (www.denhaag.nl);
- lijst met gemeentelijke- en rijksmonumenten;
- archief van gemeente Voorburg, gemeente Leidschendam en gemeente Leidschendam-Voorburg (o.a. Bouw- en Hinderwetarchief, diverse kaarten, gedempte sloten, etc.) alsmede diverse digitale bestanden/inventarissen en gedigitaliseerde aanleg-, bestek-, kadastrale-, civieltechnische-, ruimtelijke- en grondtransactietekeningen);
- diverse topografische kaarten van 1985 tot heden alsmede diverse kaarten van Hoogheemraadschap Rijnland of Hoogheemraadschap Delfland;
- het boek "Over, door en om de Leytsche Dam" (zie literatuurlijst) en overige boeken;
- gegevens afkomstig van de Archeologische Werkgroep Leidschendam-Voorburg (AWLV);
- computerbestanden uit ARCHIS (archeologie) en StraArch (gemeentelijk archeologie data);
- milieukundige bodemonderzoeken uitgevoerd in de directe omgeving, de gemeentelijke Bodemkwaliteitskaart (BKK) uit dec 2007 en het gemeentelijk Bodem Informatie Systeem;
- diverse materiaal uit het gemeentelijk archief;
- visuele indruk van de huidige locatie (gevelinspectie).

Het onderhavige rapport betreft geen diepgravend historisch onderzoek naar het vroegere gebruik van de percelen. De archieven van de waterschappen, provincie, Rijkswaterstaat, nutsbedrijven, TNO en omliggende gemeenten zijn niet geraadpleegd.

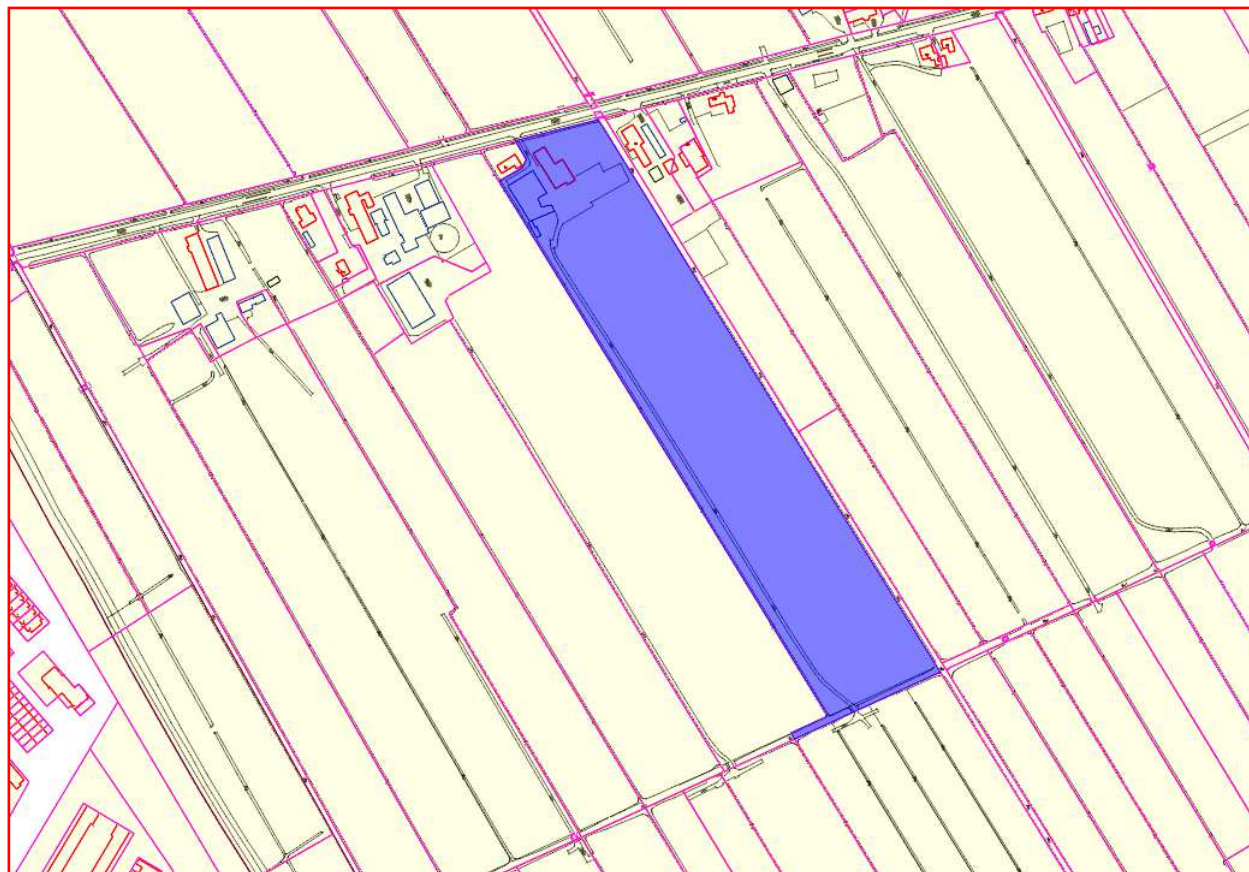
De sloopvergunningen (meestal in het verleden reeds vernietigd) alsmede de gegevens over het bouwrijp maken zijn niet of summier geraadpleegd.

1.1 Terreingegevens

Het te onderzoeken terrein betreft het pand aan Wilsveen 8. De naast gelegen woning met nummer 6a is in onderhavig onderzoek ook meegenomen.

Tabel 1: kadastrale gegevens en omschrijving van het te onderzoeken perceel/percelen anno 2009

sectie nr.	locatie	omschrijving	oppervlakte
D-1661	Wilsveen 6a	woning met erf (Dhr. T.J. Dielmel)	670 m ²
D-1667	Wilsveen 8	woning, erf en weiland (G.J. Ammerlaan)	48.545 m ²

Kadastrale kaart met GBKN uit 2015 van het kadastrale perceel D-1667

2.0 HISTORISCH ONDERZOEK

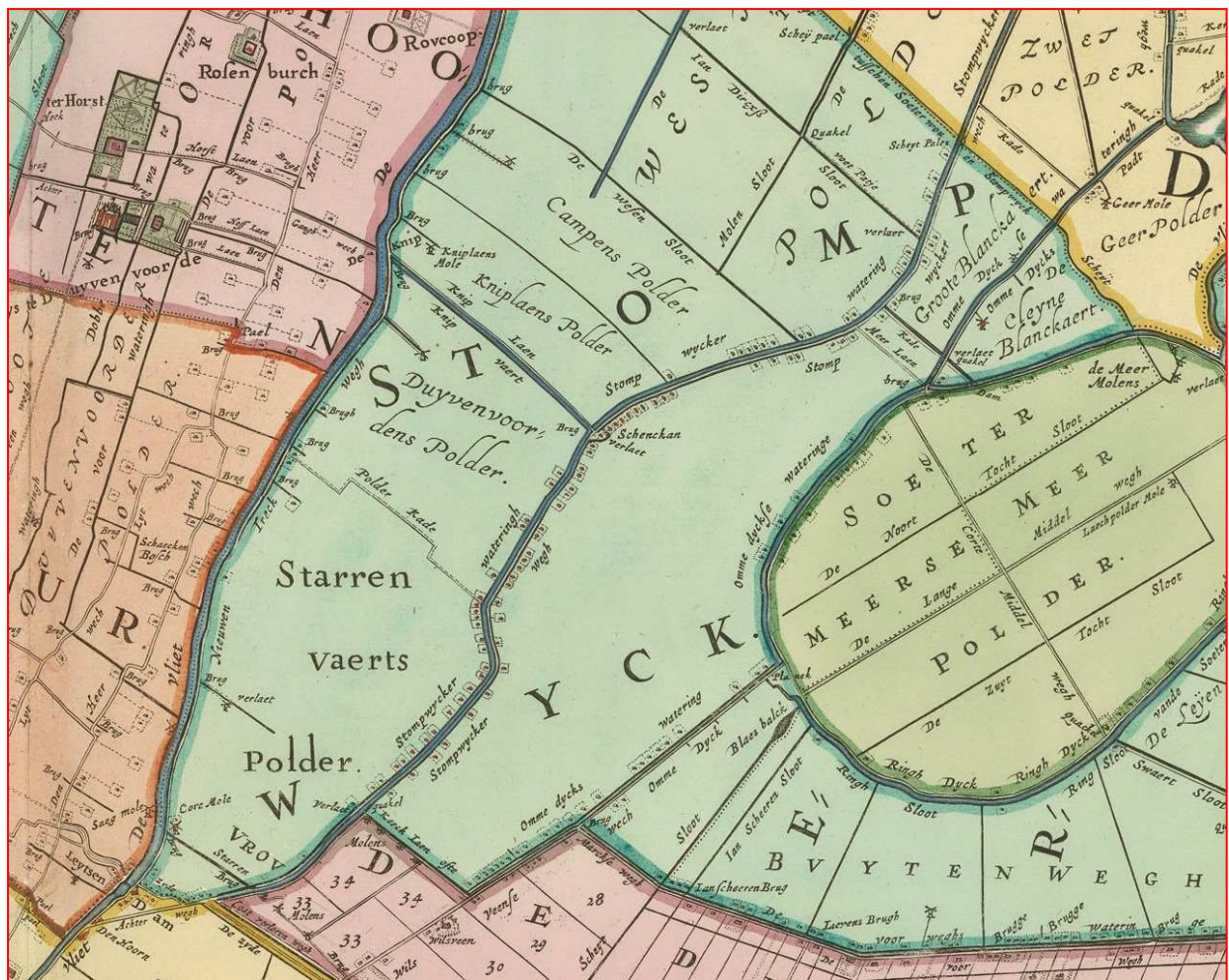
Voor informatie over de geschiedenis van Leidschendam wordt verwezen naar diverse literatuur, onder andere vermeld in de bijlage.

Straatnamen¹

De twee veendorpen Wilsveen (Willaemsvene = het 'het veen van Willem') en Stompwijk worden in dertiende-eeuwse stukken voor het eerst vermeld. De naam Wilsveen stamt dus uit de 13^e eeuw. In het begin van de 20^e eeuw werd de straat ook wel Voorweg of Wilsveenschenweg genoemd.

Het verlengde van Wilsveen, gelegen in Zoetermeer heeft momenteel ook Voorweg.

2.1 Historische Kaarten

Kaart uit 1687 uit het archief van Hoogheemraadschap van Rijnland

¹ Die Straete bij Name, over, door en om de Leijtsche Dam, oktober 2003

Het ontzet van Leiden tussen 1587 - 1589

Detail van een wandtapijt (Lancaert-tapijt) van Joost Jansz Lanckaert, naar een carton van H. Liefrinck uit 1587.

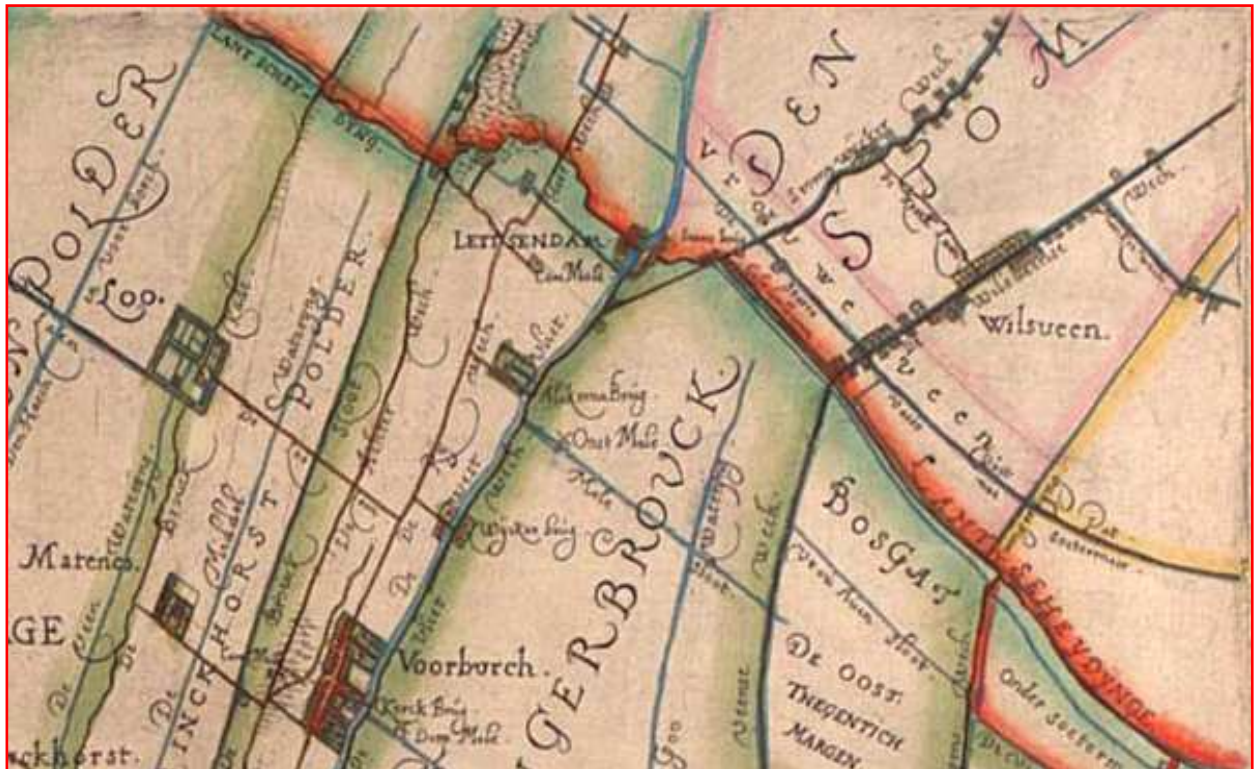
Dit wandtapijt toont de gebeurtenissen van precies twee maanden in aanloop naar Leidens Ontzet in 1574. De militaire operatie wordt als een stripverhaal weergegeven. Het begint met het doorsteken van de Maas- en IJsseldijken en eindigt op 3 oktober als de geuzen Leiden binnen varen. In 1587, dertien jaar na het Ontzet, kreeg de Delftse wever Joost Jansz. Lanckaert de opdracht voor het wandtapijt

De soldaten en schansen van het Spaanse leger zijn herkenbaar aan geblokte vaandels en de prinsgezinde troepen en galeien aan oranje, wit en blauw gestreepte vlaggen.

zie ook: <http://lakenhal.nl/en/collection/3358>

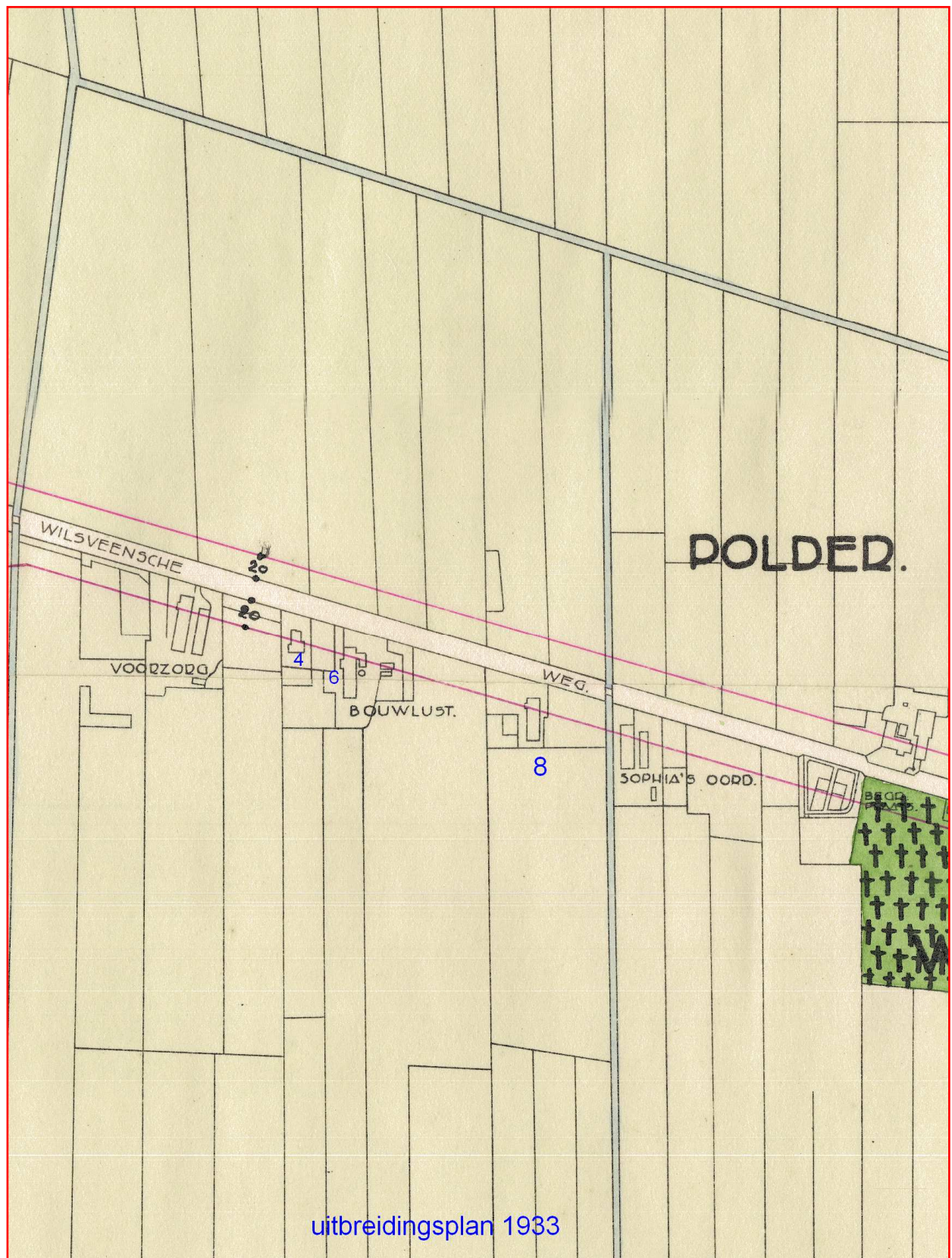
Kaart van Hoogheemraadschap van Rijnland; overzichtskaart Rijnland en Amstelland uit **1632** (nr A-0004). De Stompwijkseweg en de Dr. Van Noortstraat zijn met een rode lijn weergegeven.

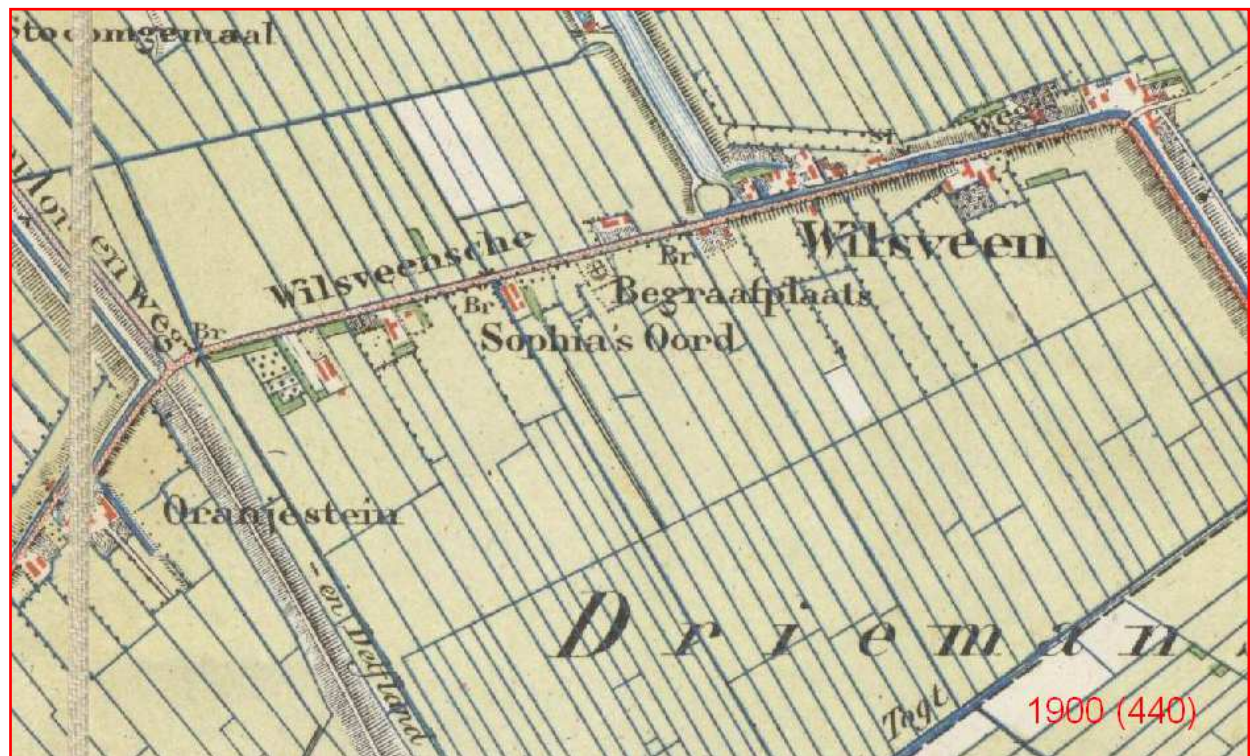

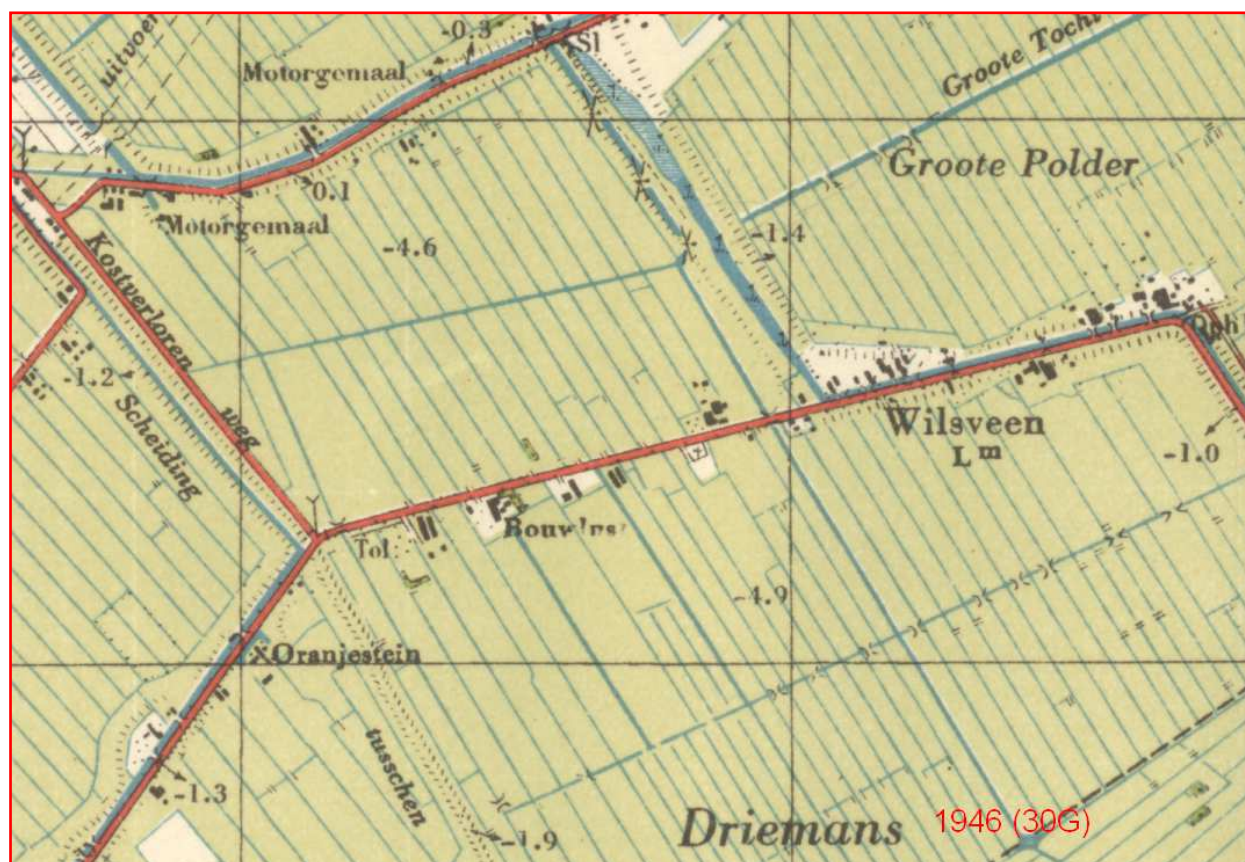
Kaart van Hoogheemraadschap van Rijnland, gemaakt door Floris Balthasarsz in de periode 1609-1616

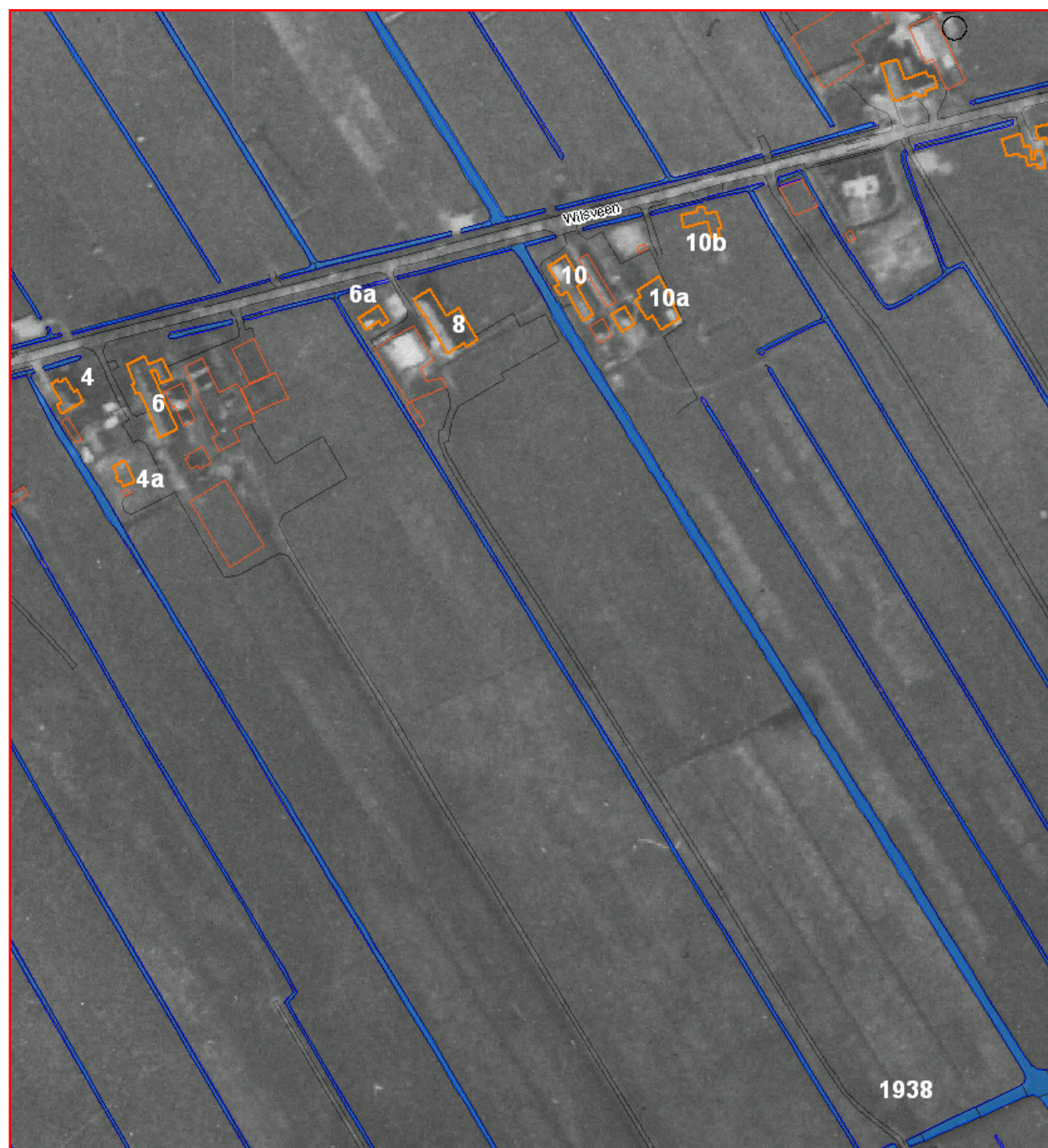

2.2 Luchtfoto's

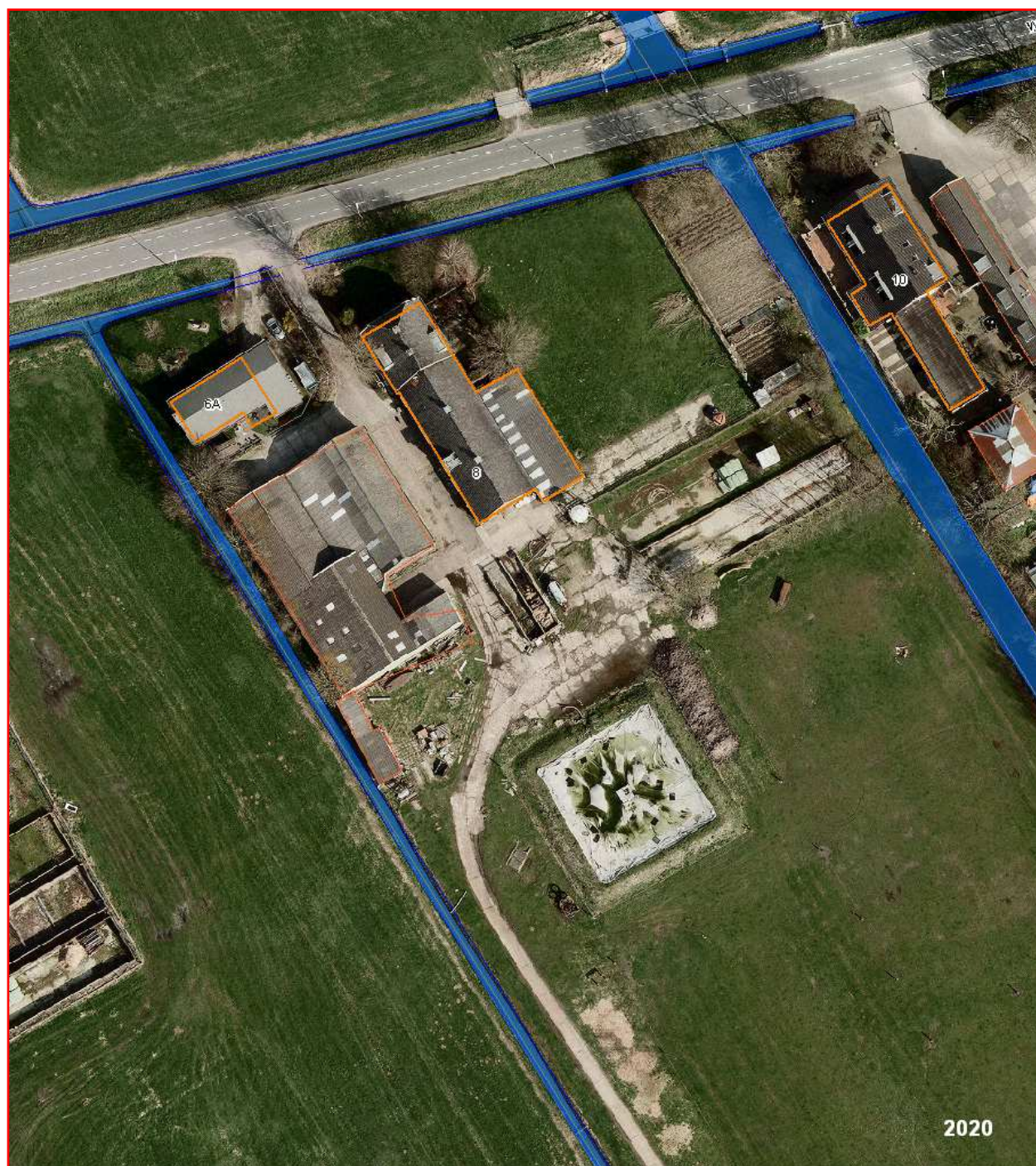

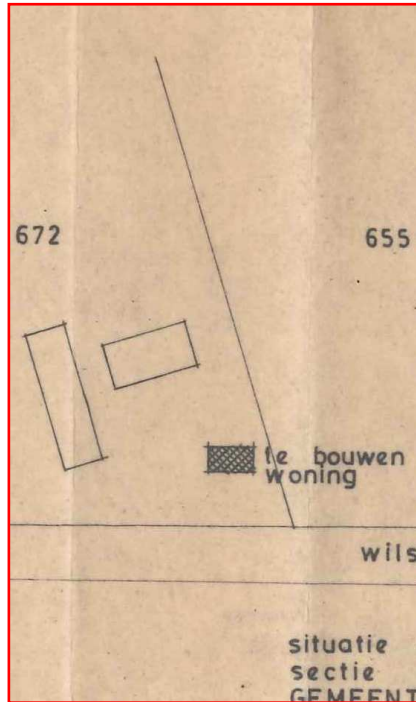

2.3 Bouwvergunningen

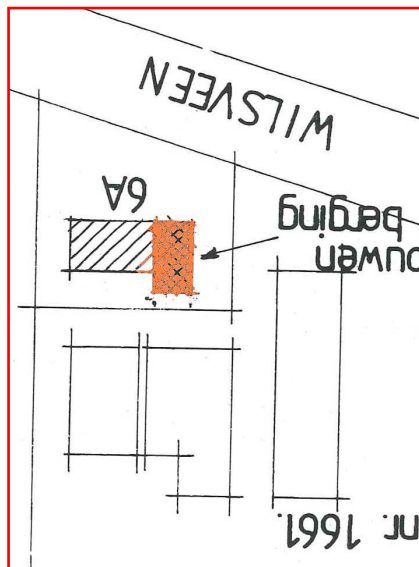
In onderstaand overzicht zijn de bouwvergunningen betreffende het onderzoeksterrein met omschrijvingen in weergegeven (voor zover aanwezig in het bouwarchief).

Wilsveen 6a

Tussen 1900 en 1964 zijn geen bouwvergunningen inzake huisnummer 6a aanwezig.

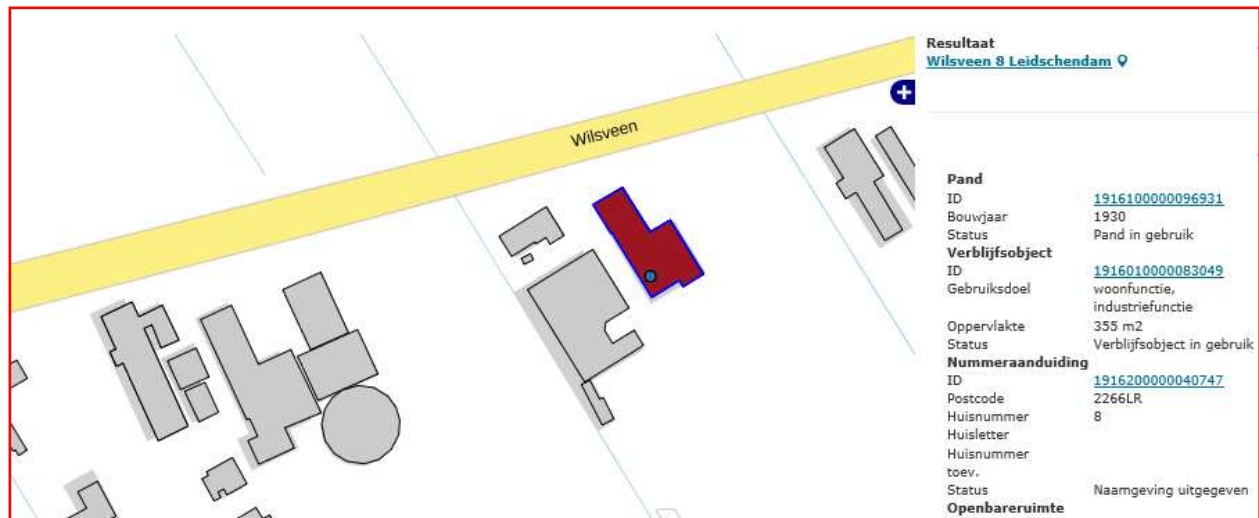
Op **9 oktober 1964** is aan J. Ammerlaan (Wilsveen 8) een bouwvergunning verleend voor het bouwen van een bedrijfswoning naast Wilsveen 8 op het kadastrale perceel D-672. Het pand kreeg het huisnummer 6a. Het pand is op staal gefundeerd met een kruipruimte en een bodemafluiting van ca. 6 cm. De onderkant van de poeren liggen op ca. 1,1 m – m.v. Achter de woning is een septic tank met een inhoud van 3 m³ met een aansluiting op het polderwater. Onder de woning liggen geasfalteerde eterniet leidingen.

Op **11 oktober 2001** is aan de heer T.J. Diemel (Wilsveen 6a) een bouwvergunning verleend voor het oprichten van een berging/garage op het perceel Wilsveen 6a, sectie D-1666. De garage is op palen gefundeerd met een paallengte van ca. 12 meter.

Wilsveen 8

Volgens <https://bagviewer.kadaster.nl> is het pand en de omliggende opstallen aan Wilsveen 8 in 1930 gebouwd.

Op **21 februari 1930** is aan M. Ammerlaan (wonend in Stompwijk) een bouwvergunning verleend voor het bouwen van een woonhuis met stalling op het kadastrale perceel D-672 gelegen in Wilsveen. De huidige situatie is weiland, veengrond. In de bouwvergunning staat vermeld dat de bodemafsluiting onder de houten vloer uit zuiver zand moet zijn.

De riolering bestaat uit gres naar een beerput en vervolgens naar een sloot. Ook aanwezig een regenwaterput.

Het bouwwerk betreft een woning met kelder en tegen de woning een stal bestemd voor 35 koeien. Achter de stal is een langgerekte gierkelder aanwezig.

De woning met stal is op staal gefundeerd met de onderkant van de poeren op ca. 1,02 meter en de onderkant van de kelder op ca. 1,6 m – m.v.

Op **26 juni 1930** is aan M. Ammerlaan een bouwvergunning verleend voor het bouwen van een hooitas, een wagenschuur, een paardenschuur en een varkensschuur op het kadastrale perceel D-672 te Stompwijk.

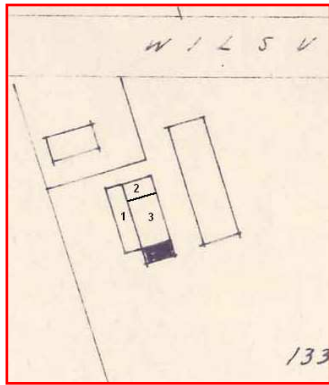
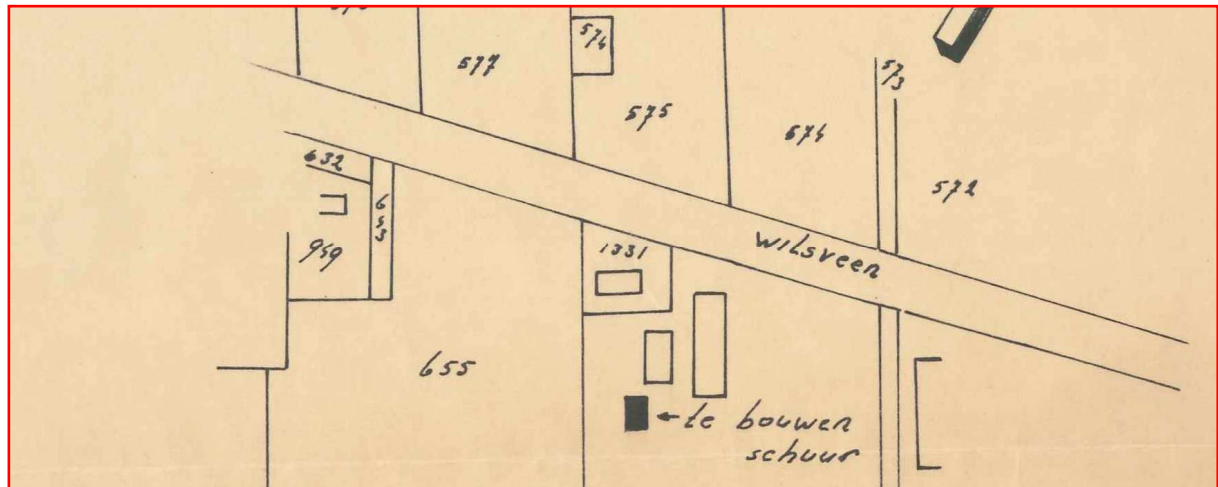
De woning aan de Wilschveenseweg 8 is inmiddels gebouwd.

Op **12 juni 1943** is aan J. Ammerlaan (Wilsveenscheweg 8) een bouwvergunning verleend voor het oprichten van een groenvoersilo aan de Wilsveenscheweg 8, sectie D-672. Een bouwtekening is in het archief niet aanwezig.

Op **3 maart 1967** is aan G.J. Ammerlaan (Wilsveen 8) een bouwvergunning verleend voor het bouwen van een landbouwschuur op het perceel Wilsveen 8, sectie D-1332.

Het dak is voorzien van eterniet-platen en de vloer van 30x30 betontegels.

De schuur is op staal gefundeerd.

Op **19 juni 1972** is aan de heer G. Ammerlaan (Wilsveen 8) een bouwvergunning verleend voor het vergroten van de hooischoor op het perceel aan Wilsveen 8, sectie D-1332.

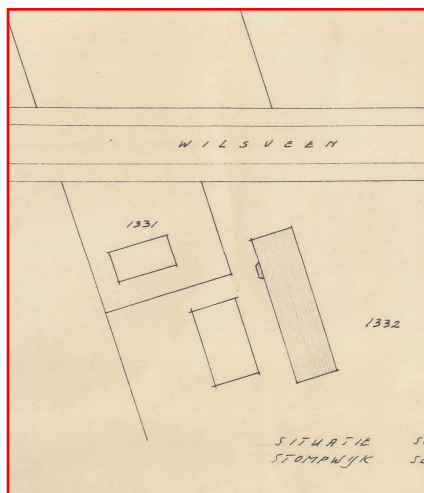
Het dak is voorzien van eterniet-platen

Links (nummer 1) is een varkensstal.

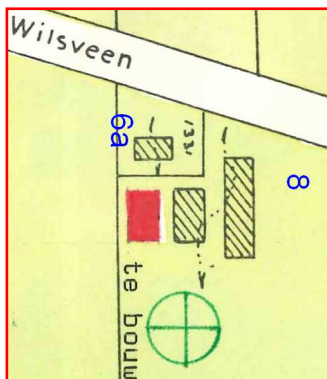
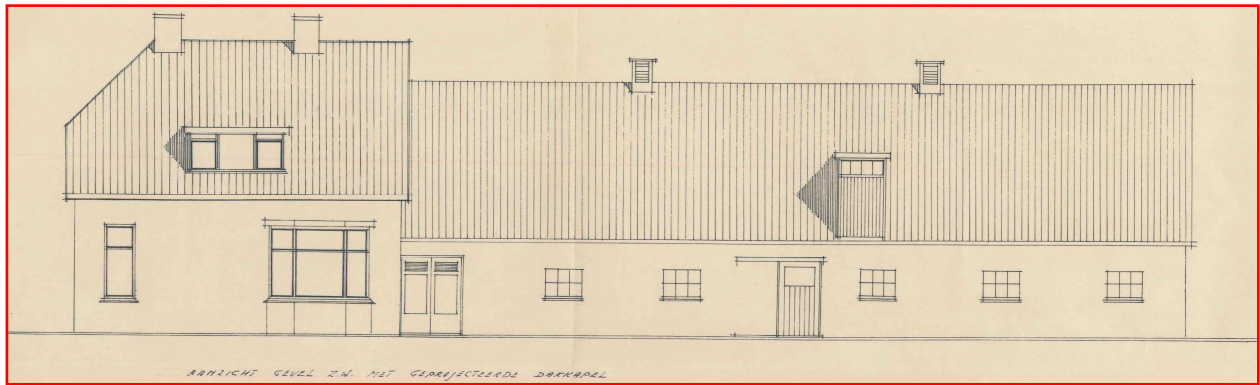
Onder is de uitbreiding.

Rechts (nummer 2) is een wagenschoor met gereedschappen.

Midden rechts (nummer 3) is opslag van hooi en stro.

Op **2 september 1974** is aan de heer G.J. Ammerlaan (Wilsveen 8) een bouwvergunning verleend voor het veranderen van de woning aan Wilsveen 8, sectie D-1332. Het betreft het veranderen van de zolder in 4 slaapkamers.

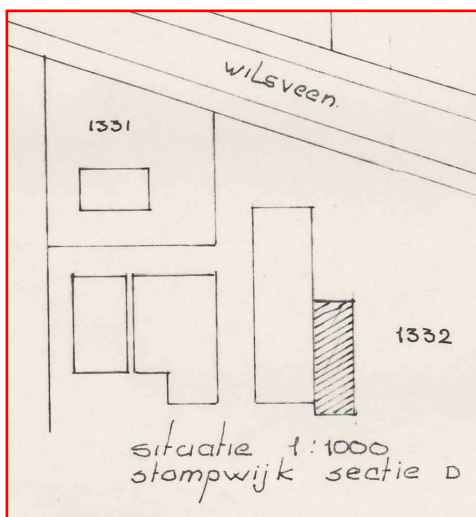
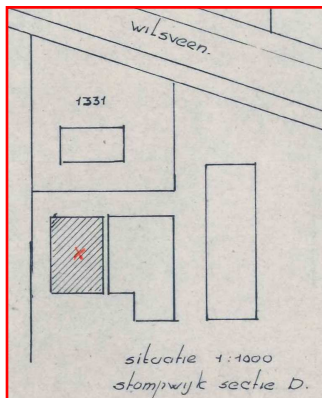

Op **16 aug 1977** is aan de heer G. Ammerlaan (Wilsveen 8) een bouwvergunning verleend voor het vernieuwen en vergroten van een bedrijfsruimte aan Wilsveen 8, sectie D-1332.

Op het perceel Wilsveen 8 is een veehouderij gevestigd.

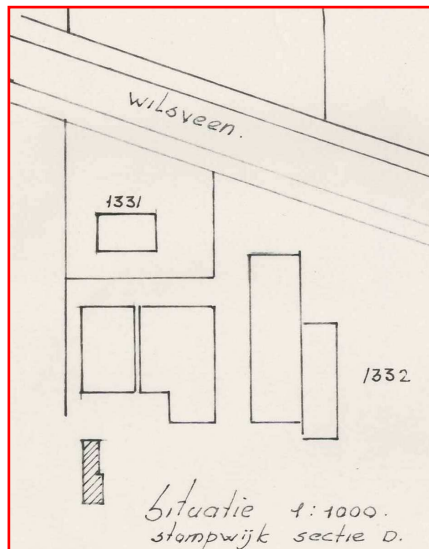
Het dak is voorzien van eterniet golfplaten. Een gedeelte van de stal is bedoeld voor jongvee, een gedeelte voor opslag en in het midden 8 stuks varkensplaatsen.

Er is een drijfgroep aanwezig met net buiten het gebouw een gierpompput.

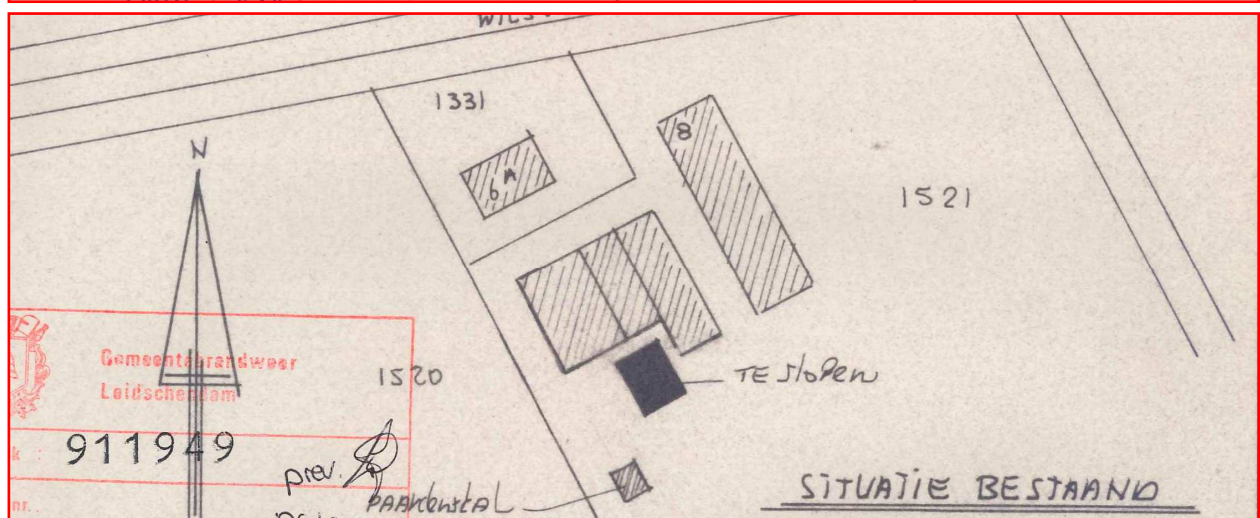
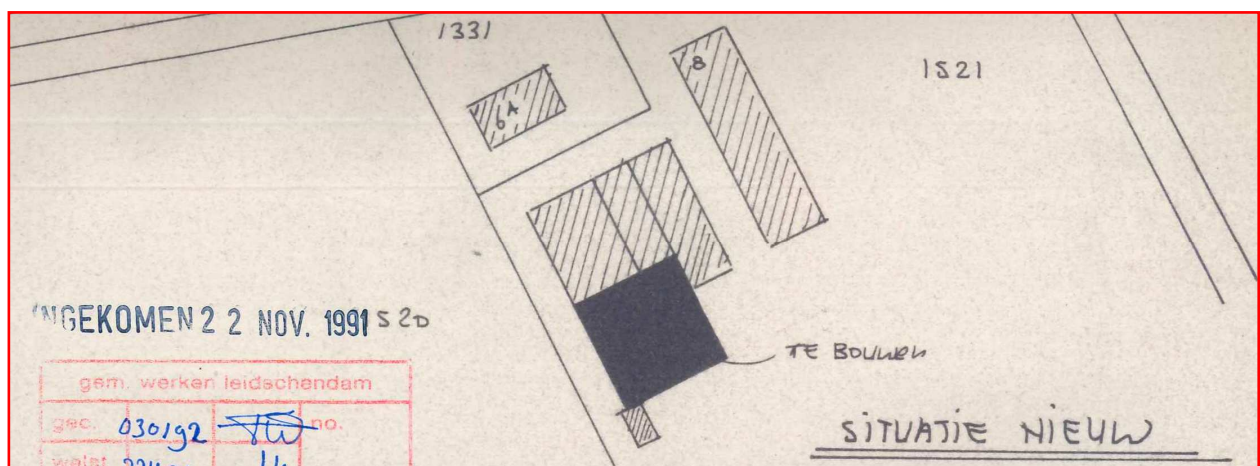
Op **11 december 1984** is aan de heer G.J. Ammerlaan (Wilsveen 8) een bouwvergunning verleend voor het vergroten van een koestal op het perceel aan Wilsveen 8, sectie D-1521.

Het dak van de nieuwe stal is voorzien van eterniet golfplaten en is op staal gefundeerd. Onder de stal ligt over de volledige lengte een mestgoot.

Op **11 december 1984** is aan de heer G.J. Ammerlaan (Wilsveen 8) een bouwvergunning verleend voor het veranderen van het vergroten van veestal op het perceel aan Wilsveen 8, sectie D-1521. Het dak van de nieuwe stal is voorzien van eterniet golfplaten en is op staal gefundeerd. De stal betreft 2 paardenstallen en 2 ruimten voor pluimvee.

Op **28 januari 1992** is aan de heer G.J. Ammerlaan (Wilsveen 8) een bouwvergunning verleend voor het geheel vernieuwen en vergroten van een veldschuur op het perceel Wilsveen 8, sectie D-1521. Het nieuwe dak is van asbestvrije lakke platen en is op staal gefundeerd.

2.4 Hinderwet- en Milieuvergunningen

Een EXEL-bestand van de gemeente is geraadpleegd met gegevens over HW-vergunningen. In dit EXEL-bestand zijn gegevens opgenomen uit:

- opgaven fabrieken en trafieken en fabrieken uit 1816, 1819 en 1843;
- lijst met Hinderwetvergunningen uit Veur en Stompwijk van voor 1939
- diverse aantekenboekjes met gegevens over HW-vergunningen vanaf 1920 t/m ca. 1980;
- inventarislijsten met gegevens over HW-vergunningen uit de periode 1965 t/m 1982;
- gele en witte kaarten met bedrijfsgegevens en controles uit de periode 1960 t/m 1993)

Uit het EXEL-bestand blijkt het volgende:

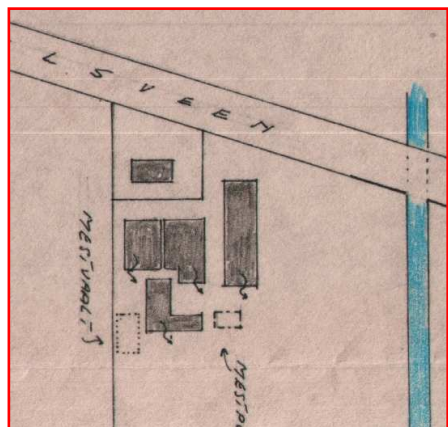
- Op 2 februari 1968 is aan Th. P.M. Ammerlaan (Wilsveen 4) een HW-vergunning (nummer: 26.107) verleend voor het oprichten van een oliestookinstallatie.
- In 1970 is aan M. Ammerlaan een HW-vergunning verleend (nummer 40.831/11/70) voor het oprichten van een varkensfokkerij annex propaangasinstallatie.
- Op 2-10-1979 is aan M.Q. Ammerlaan een HW-vergunning verleend voor een varkens- en rundveebedrijf aan Wilsveen 6. Het betreft de percelen: perceel D-642, 643, 644, 656, 1171, 1242, 1244, 652, 655, 653, 1245, 1246, 1247 en 949
- Op 9-8-1981 is aan Th. Ammerlaan een HW-vergunning verleend voor een varkensfokkerij en een propaaninstallatie aan Wilsveen 6. In 1974 is de propaantank verwijderd.
- Op 23-4-1991 is aan fa. M.G.A. Ammerlaan een HW-vergunning verleend voor een varkens- en rundveehouderij aan Wilsveen 6. Het betreft percelen: perceel D-642 t/m 644, 652, 653, 655, 656, 949, 1171, 1242 en 1244 t/m 1247
- Op aan 9-10-1979 is aan G.J. Ammerlaan een HW-vergunning (nummer 77.4203/55/79 verleend voor een veehouderij aan Wilsveen 8. Betreft percelen: perceel D-635, 661 t/m 667, 669 t/m 671, 1243, 1248, 1249 en 1332.
- Op 23-07-1985 is aan G.J. Ammerlaan een HW-vergunning verleend voor de veehouderij aan Wilsveen 8

Uit het Hinderwet- en Milieuarchief blijkt het volgende

Wilsveen 6a

Geen HW of Milieu gegevens aanwezig bij de gemeente.

Wilsveen 8

Op **9 oktober 1979** is aan de heer G.J. Ammerlaan (Wilsveen 8) een HW-vergunning verleend voor het oprichten en in werking houden van een veehouderij op het perceel aan Wilsveen 8, sectie D 635, 661 t/m 667, 669 t/m 671, 1243, 1248, 1249 en 1332.

Aanwezig:

- 60 koeien, 30 schapen en 40 varkens
- een 37,5 pk dieselmotor
- een bovengrondse 1.200 liter dieselolietank achter de werktuigenloods
- een bovengrondse 1.200 liter tank nabij de woning
- gierkelders en een mestput
- opslag van veevoeder en een onderhoudswerkplaats.

Op **23 juli 1985** is aan de heer G.J. Ammerlaan (Wilsveen 8) een HW-vergunning verleend voor het uitbreiden en wijzigen van de veehouderij aan Wilsveen 8, sectie D-1521.

Aanwezig ca.:

- 80 koeien, 30 schapen en 40 varkens
- gierkelders en mestplaatsen

Op **1 februari 1991** is de veehouderij van G.J. Ammerlaan aan Wilsveen door de gemeente gecontroleerd waarbij het volgende is waargenomen:

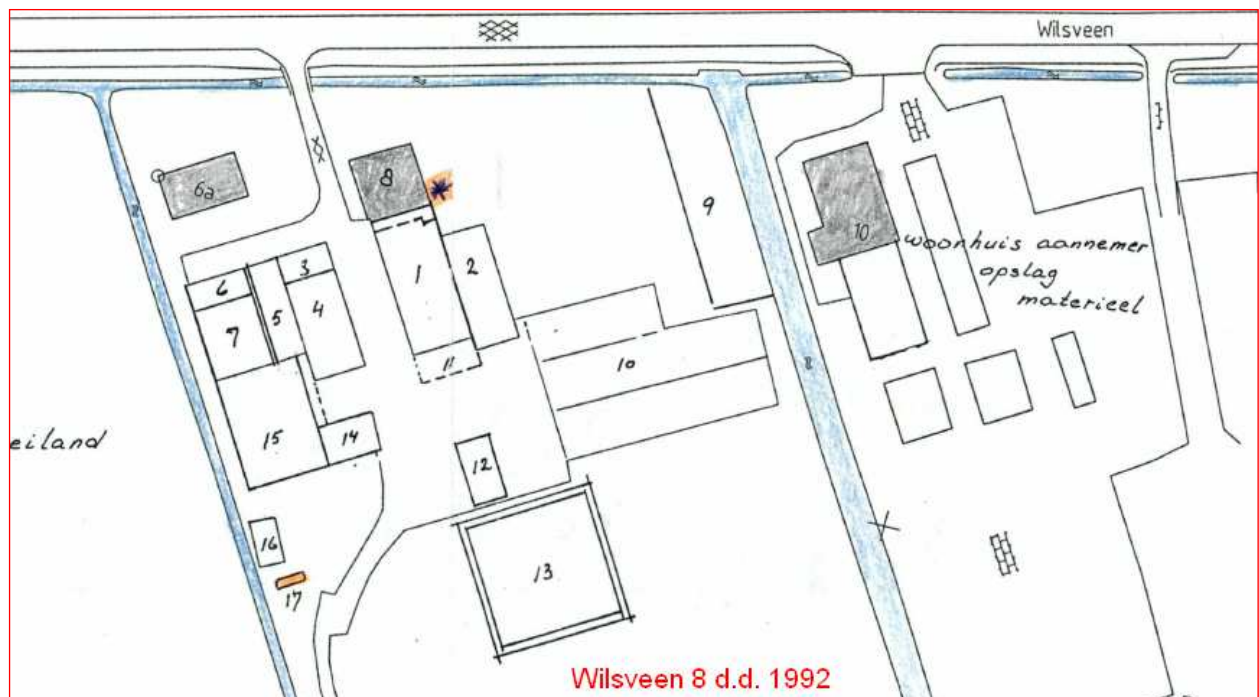
- de inrichting valt onder het besluit Melkrundveehouderijen;
- de onderhoudswerkzaamheden van de trekker wordt extern in een garage uitgevoerd.
- opslag van vaste mest voldoet nog niet aan voorschrift 1.1.7 van de Milieuvergunning.

Op **30 januari 1992** is door G.J. Ammerlaan het meldingsformulier Besluit melkveehouderij hinderwet voor de inrichting aan Wilsveen 8.

Op **28 februari 1992** is de veehouderij aan Wilsveen 8 door de gemeente gecontroleerd en o.a. het volgende waargenomen:

- De bovengrondse olietank zal worden verplaats en voldoet niet geheel aan de gestelde voorschriften.
- In de grondput wordt dunne mest opgeslagen.

1	koestal 1
2	koestal 2
3	sluiting traktor en auto
4	hooi/stro en schapen
5	jong veeststal
6	werkplaats
6a	woonhuis familie
7	varkensstal/jongvee
8	woonhuis G.J. Ammerlaan
9	moestuin
10	kuilvoer
11	gierkelder
12	opslag vaste mest
13	mestzak
14	stalling motorvoertuig
15	stalling landbouwwerktuigen
16	paardenstal
17	dieselolietank 1200 l.
* vopend 1ste vndgr. HBU-bank	

Op **2 juni 1992** heeft G.J. Ammerlaan het meldingsformulier mestbassins Hinderwet inzake de inrichting aan Wilsveen 8 naar de gemeente gestuurd.

Op **29 jan 2004** heeft Hoogheemraadschap van Rijnland de inrichting aan Wilsveen bezocht ter verificatie van de voorschriften van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij.

Het volgende is o.a. waargenomen:

- De inrichting betreft een veehouderijbedrijf met vleeskoeien en schapen een graslandoppervlakte van 17 ha.
- Er is een dubbelwandige olietank aanwezig.
- Er worden geen langbouwgewassen op het bedrijf gespoeld.
- Er worden geen voertuigen/werktuigen/apparaten op het terrein gereinigd.
- Het bedrijf voldoet aan de voorschriften van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij.

Op **7 januari 2005** heeft G.J. Ammerlaan het meldingsformulier Besluit melkrundveehouderijen Milieubeheer naar de gemeente gestuurd.

Het volgende is op het formulier vermeld:

- aanwezig zijn: 1 pony, 29 melkkoeien, 17 kalfkoeien en 38 schapen.
- een bovengrondse 1.200 liter olietank
- een gierkelder, een werkplaats, stalling voor voertuigen, etc

1	koestal 1
2	koestal 2
3	sluiting traktor en auto
4	hooi/stro en schapen
5	jong veestal
6	werkplaats
6a	woonhuis familie
7	varkensstal/jongvee
8	woonhuis G.J. Ammerlaan
9	moestuin
10	kuilvoer
11	gierkelder
12	opslag vaste mest
13	mestzak
14	stalling motorvoertuig
15	stalling landbouwwerktuigen
16	paardenstal
17	dieselolietank 1200 l.
18	te overkappen

Op **24 maart 2005** is het meldingsformulier door de gemeente in orde bevonden.

Tijdens een controle door de gemeente op **21 nov 2007** zijn geen bijzonderheden waargenomen.

Gegevens over de periode **2007 t/m 2015** zijn bij de gemeente niet aanwezig.

DIVERSEN

Op Wilsveen 8 woonde in de 20er jaren Dhr. J. Olieman van beroep veehouder / boerenarbeider, geboren op 15-5-1845.

Voor 1920 was er geen huisnummer maar werd de boerderij genaamd: F22a.

WILSVEEN

- 1 J. van Staalduinen
- 2 A. van Woerden
- 3 A. Slingerland
- 4 T. C. Ammerlaan
- 5 L. H. Bekkenkamp
- 5 J. F. T. C. Essebaggers
- 5 M. J. Bernard
- 6 M. Q. A. Ammerlaan
- 6 W. N. Ammerlaan
- 8 J. M. B. Ammerlaan
- 9 H. Bolleboom
- 10 L. S. Olsthoorn
- 10a C. A. van der Pijl
- 10a L. G. van Beek
- 10A C. W. van Veen
- 11 H. N. van Rijn
- 12 C. A. J. van Heiningen

Gegevens uit het telefoonboek uit 1964

Ammerlaan, A., boterhandelaar, Vlietweg 7,
Tel. 3504
—A. W., fabr.arbeider, Dr. v. Noortstraat 11
—J. L., fabr.arbeider, Dr. v. Noortstraat 18
—J. M. B., veehouder, Wilsveen 8, Tel. 3725
—brievenbesteller,
—L. A., brievenbesteller, Delflandstraat 92
—M. Q. A., veehouder, Wilsveen 6, Tel. 4149
—P. L., grondwerker, Dr. v. Noortstraat 11
—P. M. M., veehouder, Bovenmeerweg 7
—T. A., betontimmerman, Broekweg 69
—T. C., boterhandelaar, Wilsveen 4, Tel. 3786
—W. N., landbouwer, Wilsveen 6

2.5 Gegevens Kamer van Koophandel

Op de website van de Kamer van Koophandel (www.kvk.nl/handelsregister) is informatie nagezocht over huidige en voormalige bedrijven die bij de KvK zijn geregistreerd.

De volgende bedrijven zijn gevestigd:

T.J. Diemel	Wilsveen 6a	Grossier in vlees; loonslacht- en uitbeenbedrijf; loonbedrijf, onderhoud van groenvoorzieningen
-------------	-------------	--

2.6 Ondergrondse HBO-tanks

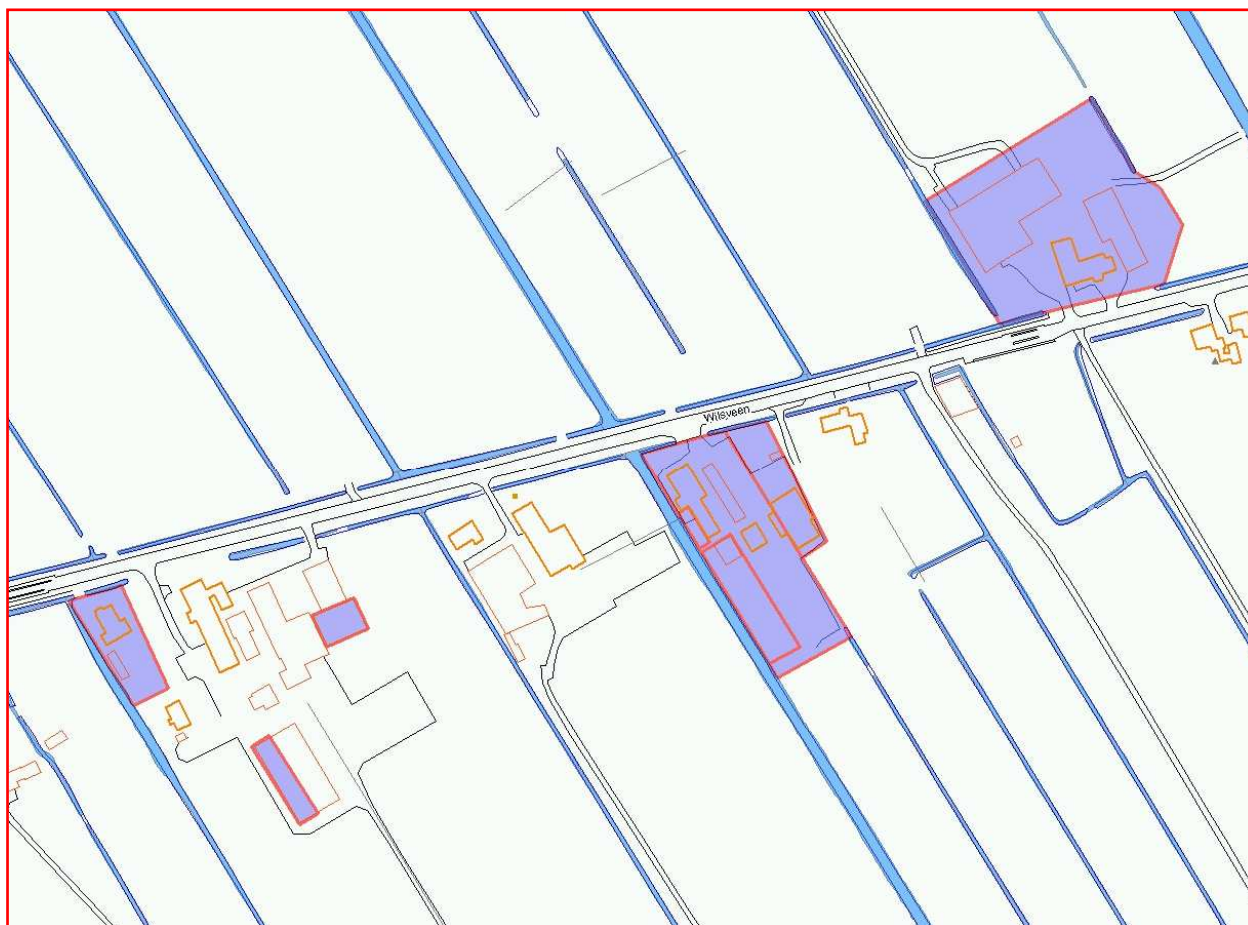
Op **20-08-1993** is door de firma J.J. van der Hoeven een ondergrondse 2.000 liter HBO-tank behorend bij Wilsveen 8 schoon gemaakt en verwijderd. In de bodem is op zintuiglijke wijze gene olieverontreiniging waargenomen. De tank heeft waarschijnlijk in de voortuin gelegen. In 1977 waren twee bovengrondse 1.200 liter diesel tanks aanwezig.

De Locatie waar deze tanks volgens tekeningen aanwezig waren zijn op onderstaande luchtfoto weergegeven.

2.7 Bodemonderzoeksgegevens, gegevens uit BIS alsmede oude slootpatronen

Op onderstaande kaart (screendump van het gemeentelijk GIS met bodemgegevens) staan de onderzochte locaties op weergegeven.

Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn voor zover bekend bij de gemeente geen bodemonderzoeken uitgevoerd.

Onderzoeken in de directe omgeving zijn:

Wilsveen 4

In **2009** heeft de gemeente een historisch onderzoek uitgevoerd inzake het perceel Wilsveen 4. Dit rapport is in 2014 en in november 2015 aangepast.

In verband met een grondtransactie heeft de firma ATKB in **mei 2010** in opdracht van Dienst Landelijk Gebied een bodemonderzoek uitgevoerd op een perceel weiland gelegen achter Wilsveen 4.

De gemeente heeft de luchtfoto's uit de periode 1939 tot heden bekeken inzake voormalige sloten.

Ter plaatse van het pad dwars door de weilanden bevond zich (zie luchtfoto uit 1954) een brede sloot. Het is onbekend waarmee deze sloot in het verleden is gedempt.

Het bodemonderzoeksrapport is niet bij de gemeente aanwezig.

In **juni 2010** heeft de firma Mol in verband met een grondtransactie een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van Wilsveen 4. Uit het bodemonderzoek blijkt het volgende:

- Het oppervlakte van het perceel is 1.190 m².
- De bovengrond van 0 – 0,5 m – m.v. bevat geen verhoogde gehalten.

- De ondergrond is niet onderzocht
- Het grondwater bevat geen verhoogde gehalten

Het bodemonderzoek voldoet formeel niet aan de NEN-norm omdat de bouwvergunningen niet zijn geraadpleegd en omdat de kwaliteit van de ondergrond niet is onderzocht. Er zijn echter geen aanwijzingen dat de functie “wonen” niet geschikt zou zijn.

Wilsveen 6

In verband met de bouw van een stal met een oppervlakte van 220 m² is door Bedrijfslaboratorium voor Grond- en gewasonderzoek in **juni 1995** een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie Wilsveen 6.

Uit dit onderzoek blijkt het volgende:

- Op het terrein is een varkenshouderij aanwezig;
- De toplaag van 0 - 0,5 m - m.v. bevat een licht verhoogd gehalte aan olie en EOX.
- De ondergrond bevat geen verhoogde gehalten (PAK is niet onderzocht).
- Het grondwater bevat geen verhoogde gehalten.

De bodem is geschikt voor de bouw van een stal (uitbreiding van de stal).

In verband met de voorgenomen bouw van een jongveeststal annex werktuigenberging op het perceel aan Wilsveen 6 is door de firma CBB in **september 1996** een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd.

Uit dit onderzoek blijkt het volgende:

- De toplaag van 0 - 0,5 m - m.v. bevat geen verhoogde gehalten.
- De ondergrond van 0,5 tot 2,0 bevat licht verhoogde gehalten aan cadmium, nikkel en zink (PAK is niet onderzocht).
- Het grondwater is niet onderzocht.

De locatie is geschikt voor de bouw van een stal.

De uitgevoerde bodemonderzoeken voldoen niet aan de huidige regelgeving (sinds 2008). De bodem en het grondwater is niet onderzocht op o.a. de nieuwe stoffen barium, kobalt, molybdeen, PCB en asbest.

Wegens de aanwezigheid van puinverhardingen (erfverharding) is de locatie in principe verdacht op verhoogde gehalten aan zware metalen, PAK en/of asbest.

Voormalige sloten

Op onderstaande luchtfoto zijn diverse voormalige sloten met paarse lijnen op weergegeven

2.8 Algemene bodemgegevens

Het perceel bevindt zich niet in een grondwaterbeschermingsgebied.

Volgens kaartmateriaal van het Hoogheemraadschap heerst er infiltratie, dat wil zeggen dat er een neerwaartse grondwaterstroming aanwezig is. Er is hierbij geen rekening gehouden dat op diverse plaatsen binnen de gemeente de grondwaterstand d.m.v. bemaling kunstmatig laag wordt gehouden, met name in (oude) polders.

Bodemkwaliteitskaart en Bodembeheersplan

Op basis van diverse bodemonderzoeksgegevens heeft de gemeenteraad op 1 oktober 2013 de Bodemkwaliteitskaart alsmede het Bodembeheersplan vastgesteld.

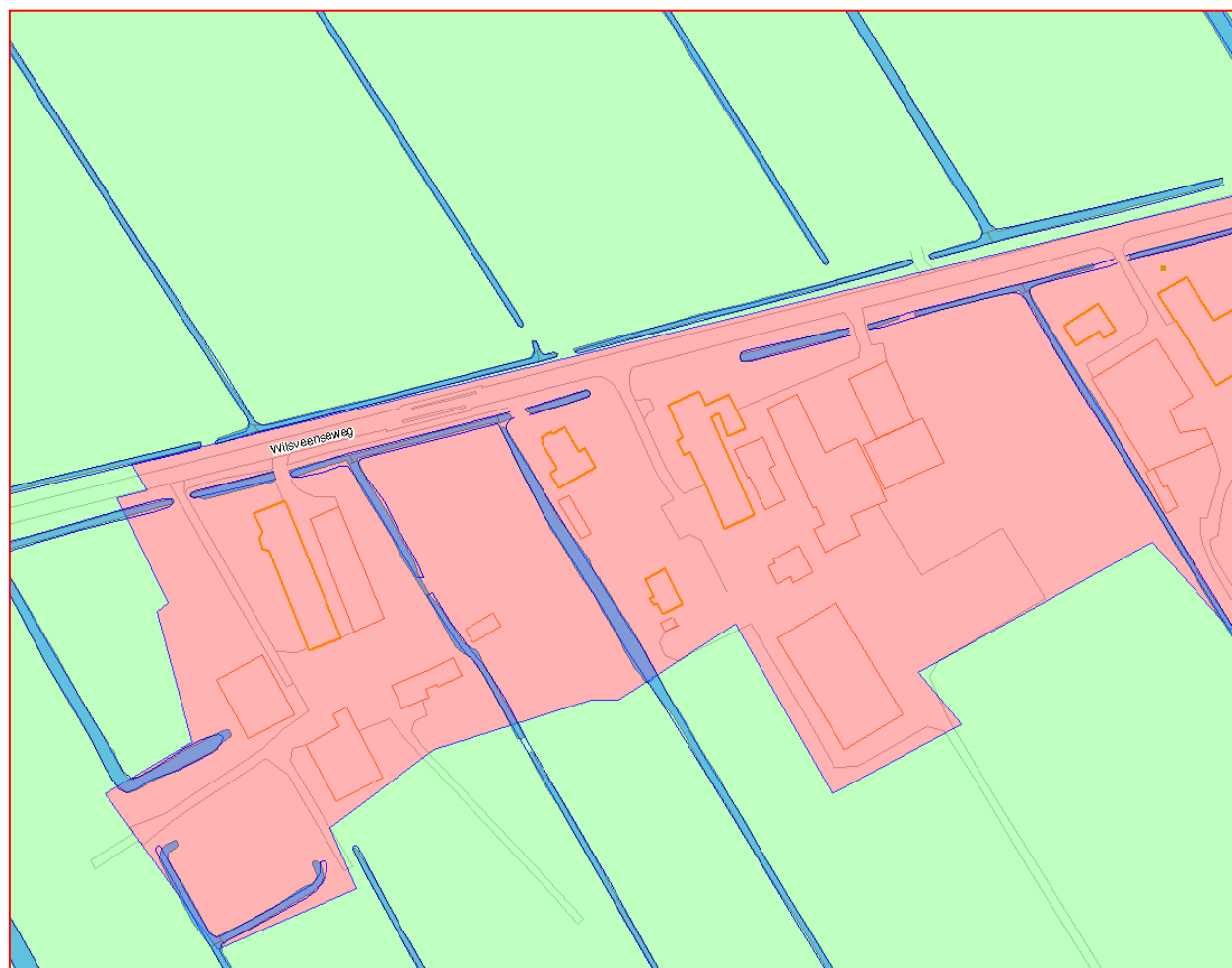
In deze beleidsnota's staat o.a. het volgende aangegeven:

- globale gemiddelde milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in bepaalde zones;
- hoe omgegaan moet worden met vrijkomende grond en het hergebruik van deze gronden;
- hoe omgegaan wordt met hergebruik en verwerking van baggerspecie

Voor het onderhavige plangebied gelden de volgende zones met bijbehorende klasse:

kleur	zone	klasse 0 – 0,5 m – m.v.	klasse 0,5 – 2 m – m.v.
rood	1	industrie	industrie
groen	3	achtergrondwaarde	achtergrondwaarde

De verschillende bodem-klassen staan in onderstaande kaart weergegeven.

De bodemkwaliteitskaart wordt gebruikt voor het toepassen grond in een bepaalde zone.

Wanneer men een partij grond of baggerspecie in het plangebied wil verwerken is het van belang dat de milieuhygiënische kwaliteit van de ontvangende bodem bepalend is. De toe te passen partij grond/baggerspecie voor een ontvangende landbodem, en de landbodem zelf worden in drie klassen verdeeld die de mate van vervuiling weergeven, te weten Achtergrondwaarde (AW), wonen en industrie.

De klasse van de toe te passen partij moet hetzelfde of schoner zijn als de ontvangende landbodem.

Een schematisch overzicht voor het toepassen van grond is in onderstaand figuur weergegeven.

Ontvangende bodem	Kwaliteitsklasse	Achtergrond waarde (AW)			Wonen (W)			Industrie (I)		
	Funcieklasse	A	W	I	A	W	I	A	W	I
Partij toepasbaar?		↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Partij	Klasse									
	Achtergrond waarde	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Wonen	-	-	-	-	+	+	-	+	+
	Industrie	-	-	-	-	-	-	-	-	+

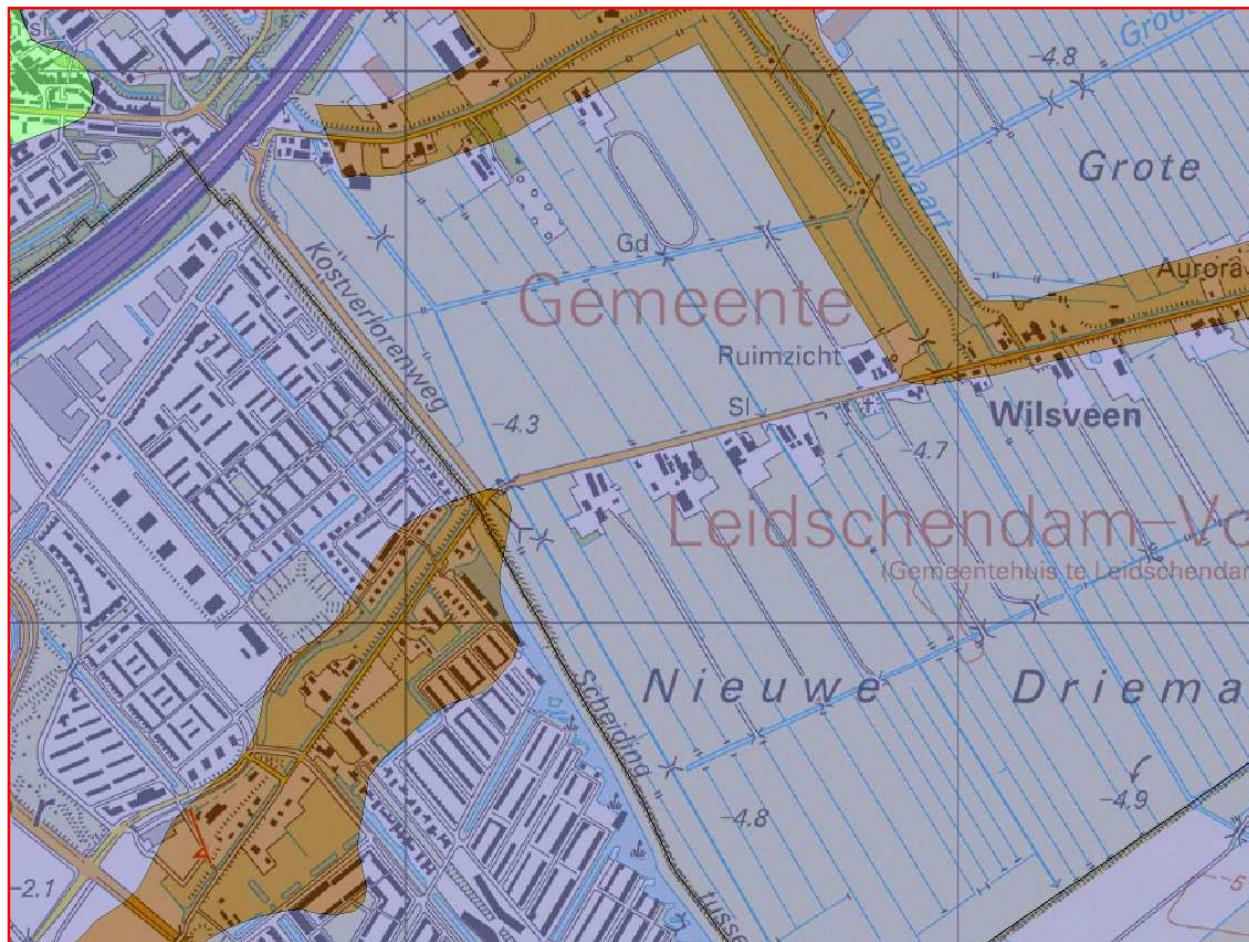
Schema grond toepasbaar in ontvangende landbodem

Provinciale gegevens

Volgens de site www.bodemloket.nl is geen informatie over het te onderzoeken perceel en/of directe omgeving aanwezig.

3.0 GEOLOGIE

De bodemopbouw van de bovenste 5 meter (geologie) wordt (op basis van de digitale geologische kaart van TNO anno december 2008) in onderstaande tekening weergegeven.

Legenda:

kleur		omschrijving
bruin	8	Veen op klei (Hollandveen op laag van Wormer met zandpakket dieper dan 5 m-NAP).
paars	12	Afzettingen van Wormer aan maaiveld en de zandige afzettingen dieper dan 5 m – NAP

Uit sondeergegevens uit 1991 ter plaatse van een te bouwen mestlo (Fugro d.d. 14 januari 1991; kenmerk: D-3981) blijkt het volgende:

0,0	-	0,5 à 1,0 m – m.v.	klei, uitgedroogde toplaag
0,5 à 1,0	-	1,5 m – m.v.	klein, weinig
1,5	-	4,5 à 5,0 m – m.v.	klei siltig
4,5 à 5,0	-	6,0 m – m.v.	klei doorsneden met veenlaagjes
6,0	-	8,5 m – m.v.	klei
8,5	-	9,0 à 9,5 m – m.v.	veen (basisveen)
9,0 à 9,5	-	16 m – m.v.	zand, eerste watervoerend pakket, plaatselijk een kleilaagje
16			einde boring

4.0 EXTERNE VEILIGHEID

Externe Veiligheid (EV) speelt een belangrijke rol in de ruimtelijke ordening.

Bij externe veiligheid gaat het om het beheersen van de veiligheid van personen in de omgeving van activiteiten met gevaarlijk stoffen.

Externe Veiligheid heeft geen betrekking op de veiligheid van personen die werkzaam zijn binnen het bedrijf of ter plaatse van een ondergrondse transportleiding.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet men rekening houden met verplichte afstandsnormen tussen de ruimtelijke ontwikkeling en de risicobron (inrichtingen met of vervoer van gevaarlijke stoffen) volgens onderstaande wetten:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen 2004 (Bevi), staatsblad 2004 nr. 250
- Besluit externe veiligheid buisleidingen 2011 (Bevb), staatsblad 2010 nr. 636
- Circulaire risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (Crnvgs) voor transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor of het water, juli 2012

Tevens is rekening gehouden met het beleid Externe Veiligheid van stadsgewest Haaglanden d.d. december 2012.

Risicovolle objecten zijn o.a.:

- ondergrondse buisleidingen met transport van aardgas of andere stoffen;
- transport van gevaarlijke stoffen over o.a. rijkswegen en spoorbanen;
- bedrijven vallend onder de Wet Milieubeheer met grootschalige opslag van chemische stoffen;
- grootschalige opslag van chemische stoffen (PGS15);
- LPG-tankstations.

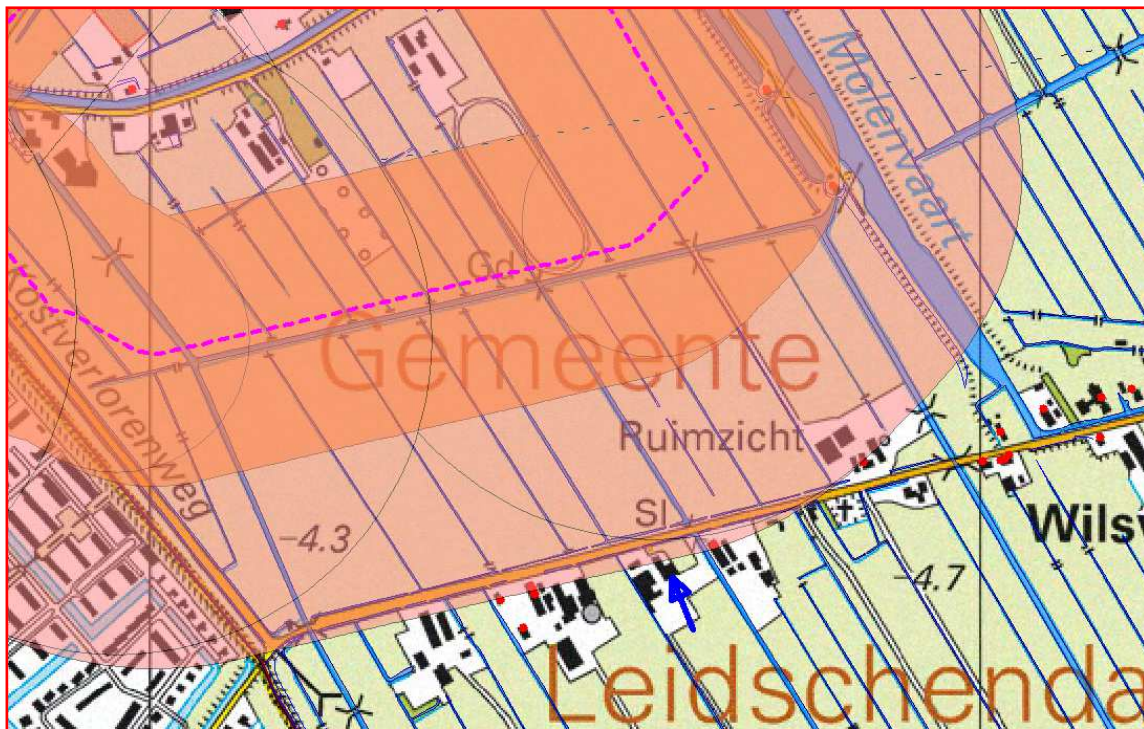
Ondergrondse aardgasleiding

In de directe nabijheid van het plangebied is een ondergrondse aardgas-transportleiding aanwezig. De dichtstbijzijnde leiding bevindt zich ten noord-westen van het plangebied op een afstand van ca. 397 meter vanaf zijkant van de nieuw te bouwen woning.

De kenmerken van de aardgas transportleiding is in onderstaande tabel weergegeven.

nummer	diameter	druk	1%-letaliteit	100%-letaliteit	ligging
W-517-KR-013	29 inch	66 bar	380	160	in het weiland

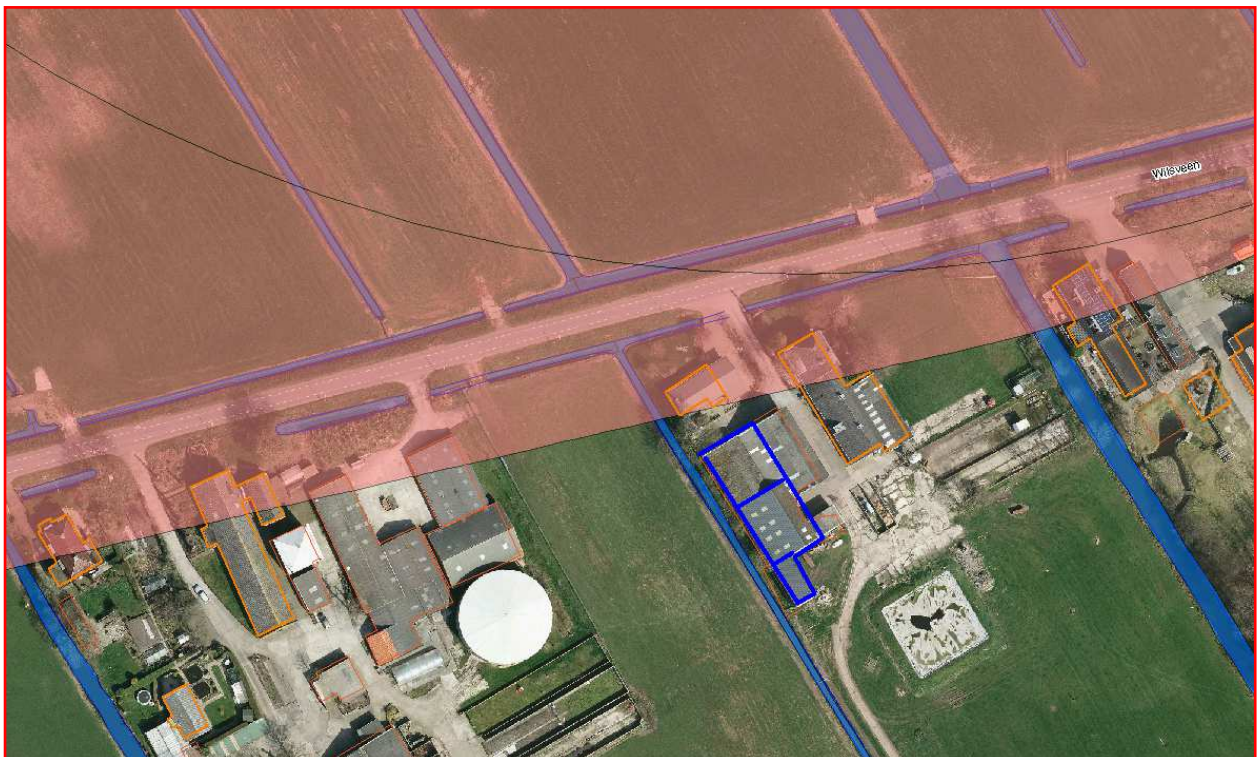
De ligging van de gasleiding met de letaliteitscontouren zijn op onderstaand plaatje weergegeven

Legenda

- Oranje vlak: afstand met 100% kans op overlijden bij een breuk van een leiding met ontbranding
Roze vlak: afstand tot een overlijdensrisico van 1% bij een breuk van de leiding met ontbranding
Blauwe pijl Wilsveen 8

Op onderstaande kaart is op een luchtfoto anno 2015 ingezoomd op de locatie Wilsveen 8. Met blauwe lijnen zijn de nieuwe woningen op weergegeven.

Aangezien de nieuwbouw op het perceel aan Wilsveen 8 zich net buiten het invloedsgebied van de gasleiding bevindt is Externe Veiligheid voor het plangebied niet relevant. De toename van het aantal mensen wanneer de 2 woningen zijn gebouwd zal derhalve geen invloed hebben op de GR.

Transport gevaarlijke stoffen over de weg

Voor het transport van gevaarlijke stoffen via de weg, water en spoor heeft het rijk normen vastgesteld in de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen..

In het kader van de Nota Vervoer gevaarlijke stoffen definieert het Rijk momenteel een Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het Basisnet beoogt daarbij de spanning tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ontwikkelingen en veiligheid te verminderen door het vaststellen van gebruiksruidten voor het vervoer en veiligheidszones voor de ruimtelijke ordening. De gebruiksruidte is de maximale vervoersintensiteit waarmee, bij het maken van berekeningen, rekening gehouden moet worden.

Binnen de gemeente Leidschendam-Voorburg is alleen rijksweg A4 (Rotterdam-Leiden) en A12 (Utrechtsebaan) aangewezen als routing voor gevaarlijke stoffen (conform het zogenaamde basisnet; staatsblad 2013-307).

De afstand van het hard van de A4 tot het plangebied is ca. 1,1 km meter.

Het plangebied bevindt zich buiten de zone van 355 meter waarin schade aan gebouwen en mensen kunnen plaatsvinden bij een ongeluk met LPG-transport en derhalve is EV voor het plangebied niet relevant.

Transport gevaarlijke stoffen over het spoor en over water

De spoorbaan Den Haag – Leiden ligt op meer dan 3 km ten noord-westen van het plangebied. Over deze spoorbaan vindt in principe geen transport van gevaarlijke afvalstoffen plaats. Echter volgens Prorail kan incidenteel wel transport plaatsvinden en betreft het maximaal 50 wagonladingen per jaar.

Voor een goede onderbouwing van mogelijke risico's heeft bureau AVIV in januari 2012 de risico's berekend als zijnde dat er wel transport plaatsvindt.

Uit de berekeningen blijkt het volgende:

- Er is geen plaatsgebonden risicocontour voor de grenswaarde van $1.0 \cdot 10^{-6}$ /jr.
- Bij de berekening van het groepsrisico van een 6-tal chemische stoffen (propan, ammoniak, chloor, pentaan, acynitril en acroleine) blijkt dat alles ver beneden de oriëntatiewaarde bevindt. Voor elke stofcategorie is het GR 1000 keer of meer kleiner dan de oriëntatiewaarde.

Wanneer incidenteel transport van gevaarlijke stoffen over het spoor plaatsvindt zijn er geen risico's die van belang zijn om in het onderhavige plangebied op te nemen. Tevens is de afstand tussen het plangebied en de spoorbaan meer dan 3 km en alleen binnen 200 meter vanaf de bron speelt externe veiligheid een rol.

Risicovolle bedrijven/inrichtingen

Ter plaatse en in de nabijheid van het plangebied bevinden zich geen bedrijven die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Conclusie

Het aspect EV is in principe niet relevant voor nieuwbouw.

5.0 EXPLOSIEVEN ONDERZOEK

De gemeente heeft in de periode 2013-2015 op basis van dossiers over WO-2 een kaart gemaakt met daarop aangegeven de oorlogshandelingen, bomkraters, loopgraven, stellingen, etc.

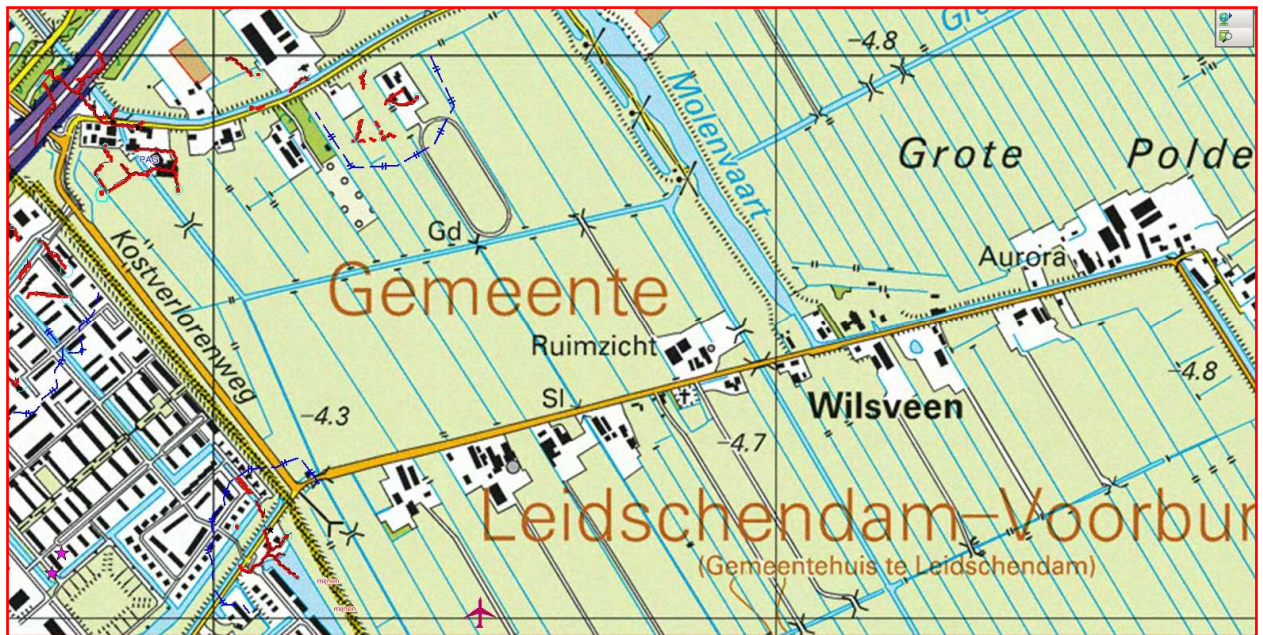
Tevens heeft adviesbureau AVG in november 2015 een explosievenonderzoek uitgevoerd.

De kans dat in de bodem ter plaatse van de onderzoekslocatie niet gesprongen conventionele explosieven aanwezig zijn is gering, hoogstens klein kaliber munitie.

Feitenkaart, opgesteld door AVG in november 2015

- S = stelling
- W = wapenopstelling
- K = bomkrater
- B = bunker
- rode lijn = prikkeldraad
- oranje lijn = loopgraaf

Bovenste twee kaarten zijn afkomstig van het gemeentelijk GIS

Met rode lijnen zijn de loopgraven aangegeven uitmondend in blauwe cirkels geschut en daaromheen prikkeldraad.

Aan het einde van de Kostverlorenweg was in 1944-1945 mogelijk een mijnenveld aanwezig. Op 11 april 1945 is een vliegtuig gecrasht (Halifax) in een weiland achter Wilsveen.

6.0 GERAADPLEEGDE ARCHIEFSTUKKEN

In dit hoofdstuk wordt in tabellen weergegeven welke archiefstukken zijn geraadpleegd in verband met de traceerbaarheid van de onderzoeksbronnen.

Een en ander conform hoofdstuk 8.2.3. van de NEN-5725 (januari 2009)

Tabel 3: geraadpleegde archiefstukken

inventaris	dos. nr. ²	dienst/periode	omschrijving
1.777.13		1952 - 1988	Hinderwet algemeen
1.777.13	51769	1993	Milieuvergunning Wilsveen 8
nvt	2634	1938 – 1989	HW-vergunning Wilsveen 8
1.778.511		1964 - 2001	Bouwvergunningen Wilsveen 6a
1.778.511		1943 - 1992	Bouwvergunningen Wilsveen 8
nvt	1483	1578 – 1938	Wilsveen algemeen
nvt	1486	1578 - 1938	Bouwvergunning Wilsveen 6
nvt	1487	1578 -1938	Bouwvergunning Wilsveen 8
	V-77382	1991 t/m 2004	Milieudossier in Verseon, Wilsveen 8
	V-20215		Milieugegevens over Wilsveen 8 in Verseon

² dos. nr.: nummer van de (gemeentelijke) archiefmap

7.0 CONCLUSIES

Uit het historisch onderzoek blijkt het volgende:

Wilsveen 6a

Het pand aan Wilsveen te is in 1964 gebouwd en de garage in 2001.

Wilsveen 8

De boerderij Wilsveen 8 is in 1930 gebouwd. In de volgende jaren zijn diverse stallen en andere opstallen gebouwd. De opstallen zijn voorzien van eterniet asbest cement golfplaten.

- Het betreft een veehouderij met in 1979 twee bovengrondse olietanks en diverse gierkelders.
- In 1993 is een ondergrondse 2.000 liter HBO-tank verwijderd.
- Naar verwachting is het erf verhard met puingranulaat. Vaak bevat gebroken puin verhoogde gehalten aan zware metalen en/of asbest.
- Er zijn voormalige sloten aanwezig die in het verleden zijn gedempt met onbekend materiaal.

LITERATUUR

Veur een dynamische woon- en werkplek
Henk Brouwer Schut, 1987

Over, door en om de Leijtsche Dam, geschiedenis van een gouden gemeente
drs. F.H.Chr.M. Daans en J.D. de Kort sr: Leidschendam 1988

Die Strate bij Name, over, door en om de Leijtsche Dam
Bernard Dijkman, gemeentearchief Leidschendam-Voorburg; oktober 2003

Lusthoven en oude huizen langs de Vliet
C.H. voorhoeve

De Veelzijdigheid van ambachten en Neringen in Oud Leidschendam
Rob Bouchez, 1998

Van Landelijk Stompwijk, Veer en Wilsveen naar een verstedelijkt Leidschendam (1940-1980)
Hendrik Brouwer Schut, 2003

Wie, Wat, Waar Leidschendam (1), uit het archief van Jan Vreeswijk
Jan Vreeswijk,

Wie, Wat, Waar Leidschendam (2), uit het archief van Jan Vreeswijk
Jan Vreeswijk,

Wie, Wat, Waar Veer, uit het archief van Jan Vreeswijk
Jan Vreeswijk, 1999

Wie, Wat, Waar Stompwijk, uit het archief van Jan Vreeswijk
Jan Vreeswijk,

Watermanagement door de eeuwen heen
Historisch Voorburg, jaargang 14, 2008 nummer 1

Leidschendam-Voorburg 1908/2008, een eeuw verstreken
boek met situaties uit 1908 vergeleken met de situaties in 2008; uitgeverij HannaBoek.

Parels van Baksteen; monumenten van Leidschendam-Voorburg
Marina Lameris; 2008

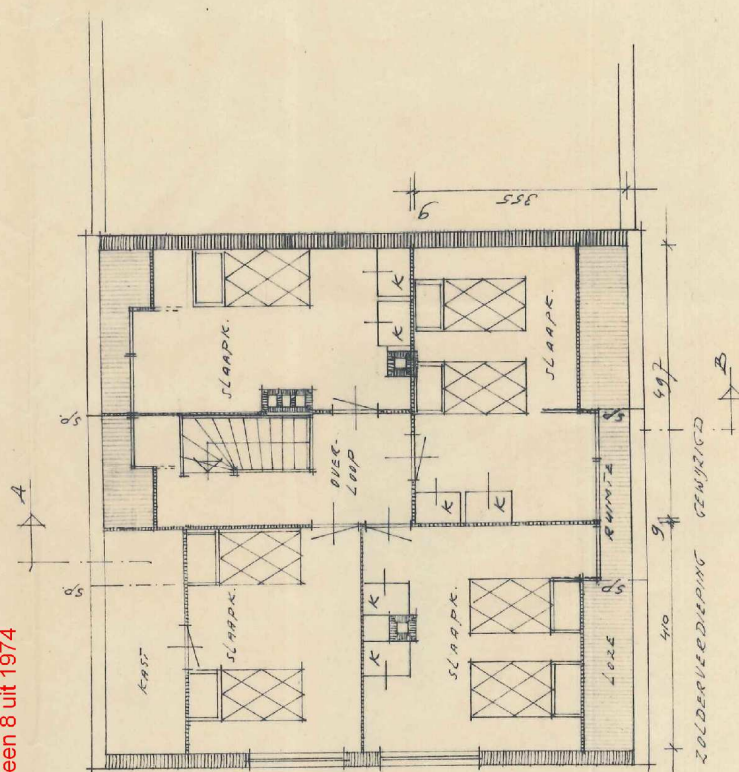
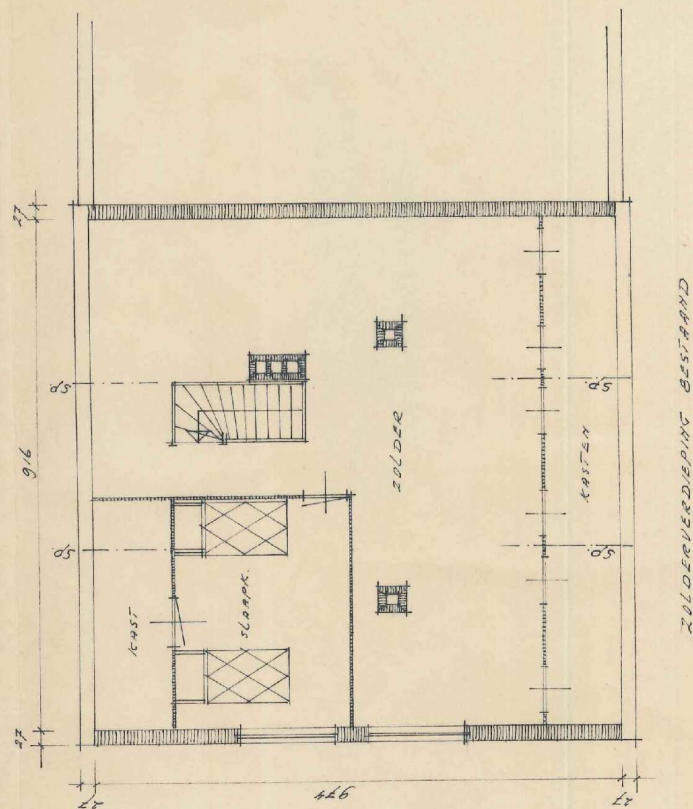
Historie Wilsveen 4 en 6
Gemeente nov 2015

BIJLAGE 1

Bouwtekeningen

Wilsveen 8

bouwtekening Wilsveen 8 uit 1974

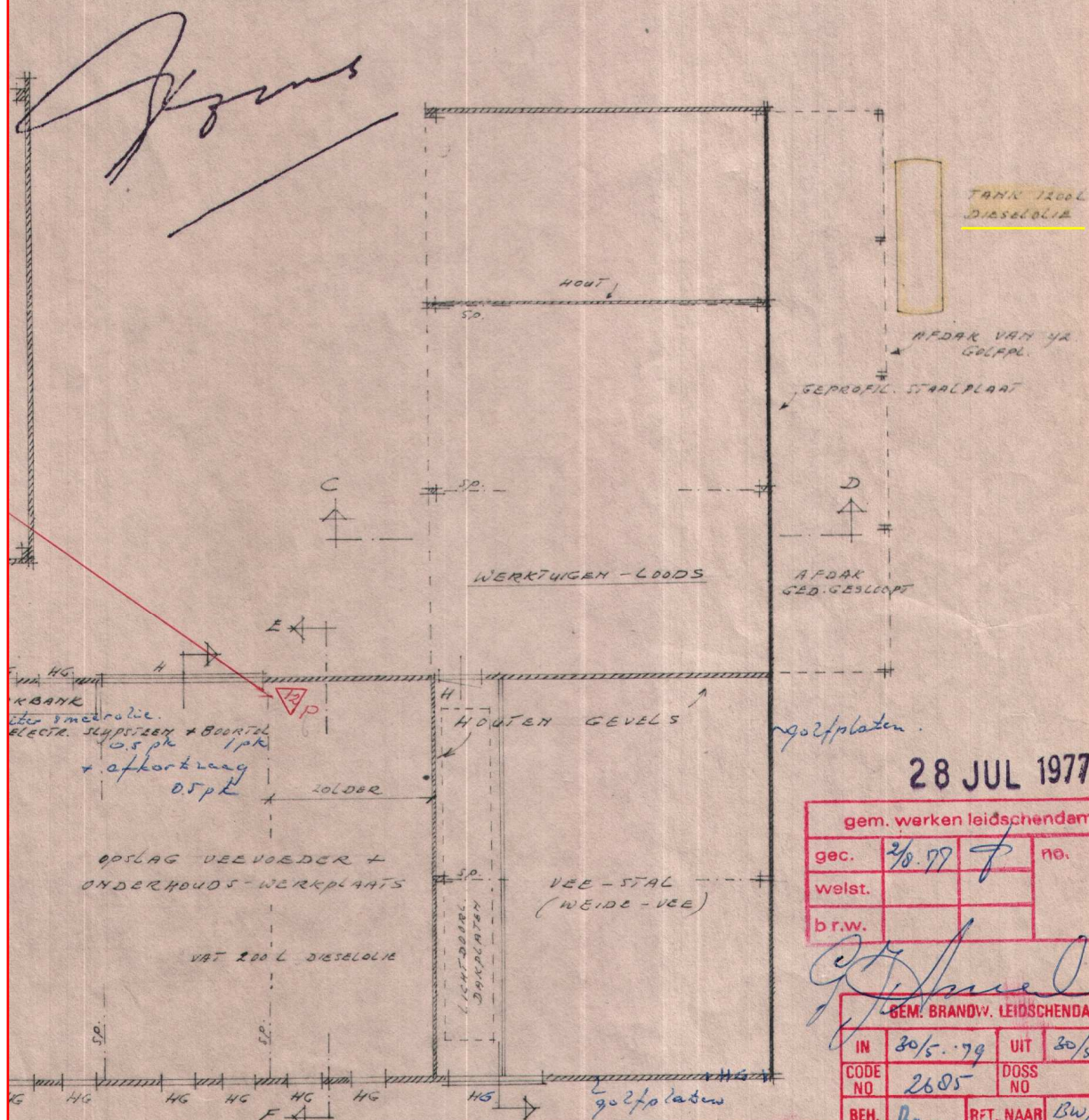
BIJLAGE 2

Hinderwet- en Milieutekeningen

OVERTOEGELIJKE INHOUD
VAN GIERKELDER IN:
UITGEGRAVEN MESTPUT
AFM. 8.00 x 8.00 x 0.80 m

OPEN HOUTEN
VOEDERSILO
Ø 4.00 M' HOOG 1.10

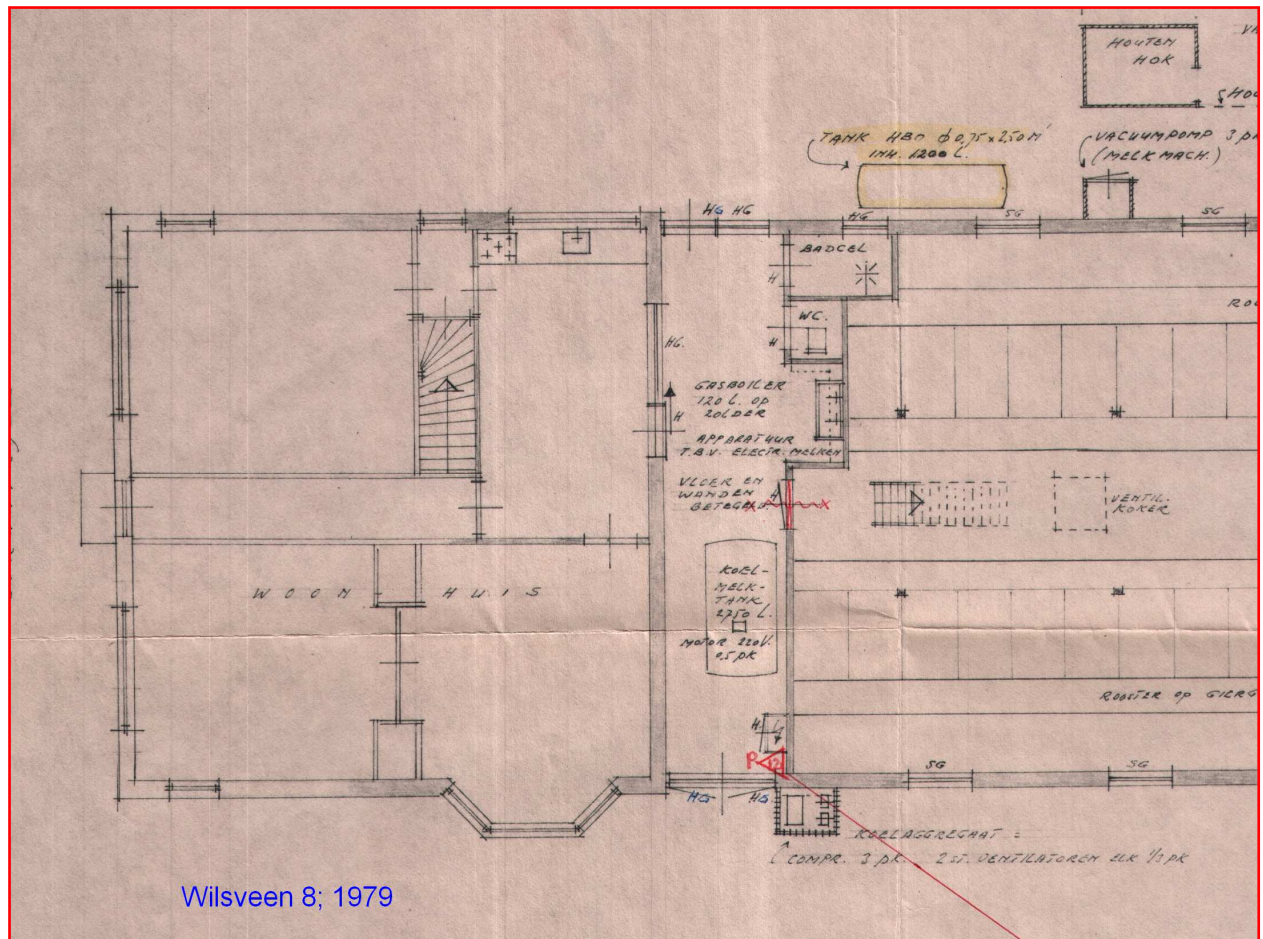
Behoort bij besluit van Burgemeester
en Wethouders van Leidschendam,
d.d. 9 OKT. 1979 no. 774203/55/79
De Gemeentesecretaris,

28 JUL 1977

gem. werken leidschendam			
gec.	28.77	f	no.
welst.			
b.r.w.			
GEM. BRANDV. LEIDSCHENDAM			
IN	30/5.79	UIT	30/5.7
CODE NO	2605	DOSS NO	
BEH.	Ra	RFT. NAAR	BW/50

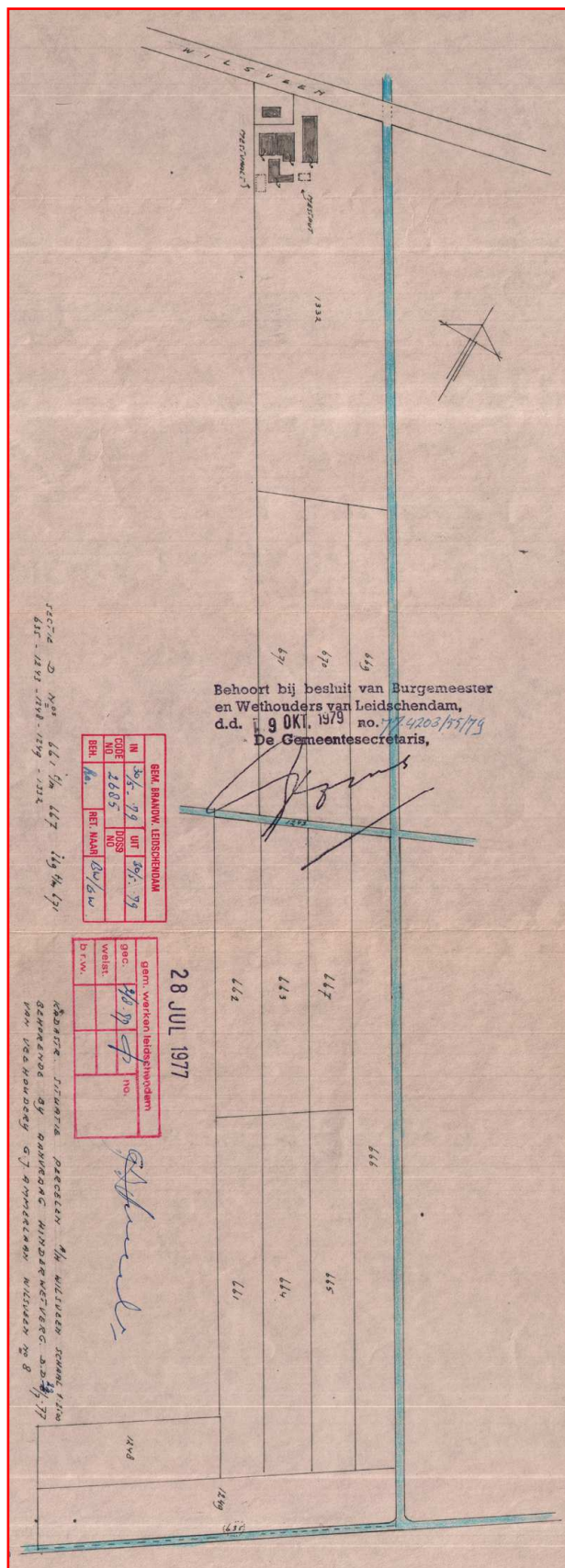
BEHOORT BIJ AANVRAAG HINDERNETVERGUNNING D.D. 22 JULI 1977
VAN VEEHOUDERY G.J. AMMERLAAN WILSVEEN NO 8 LEIDSCHENDAM.
BLAD 1

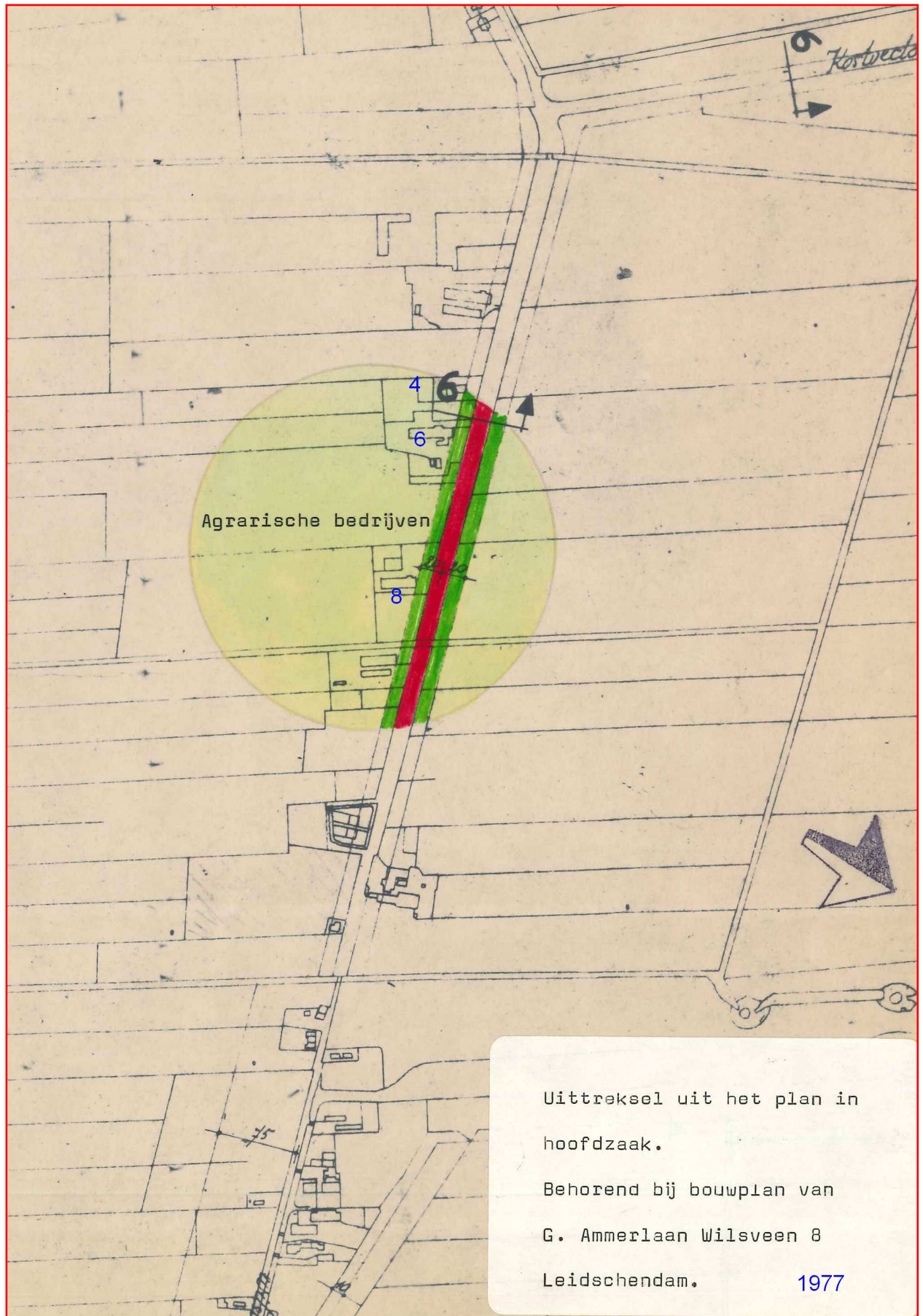
Wilsveen 8; 1979

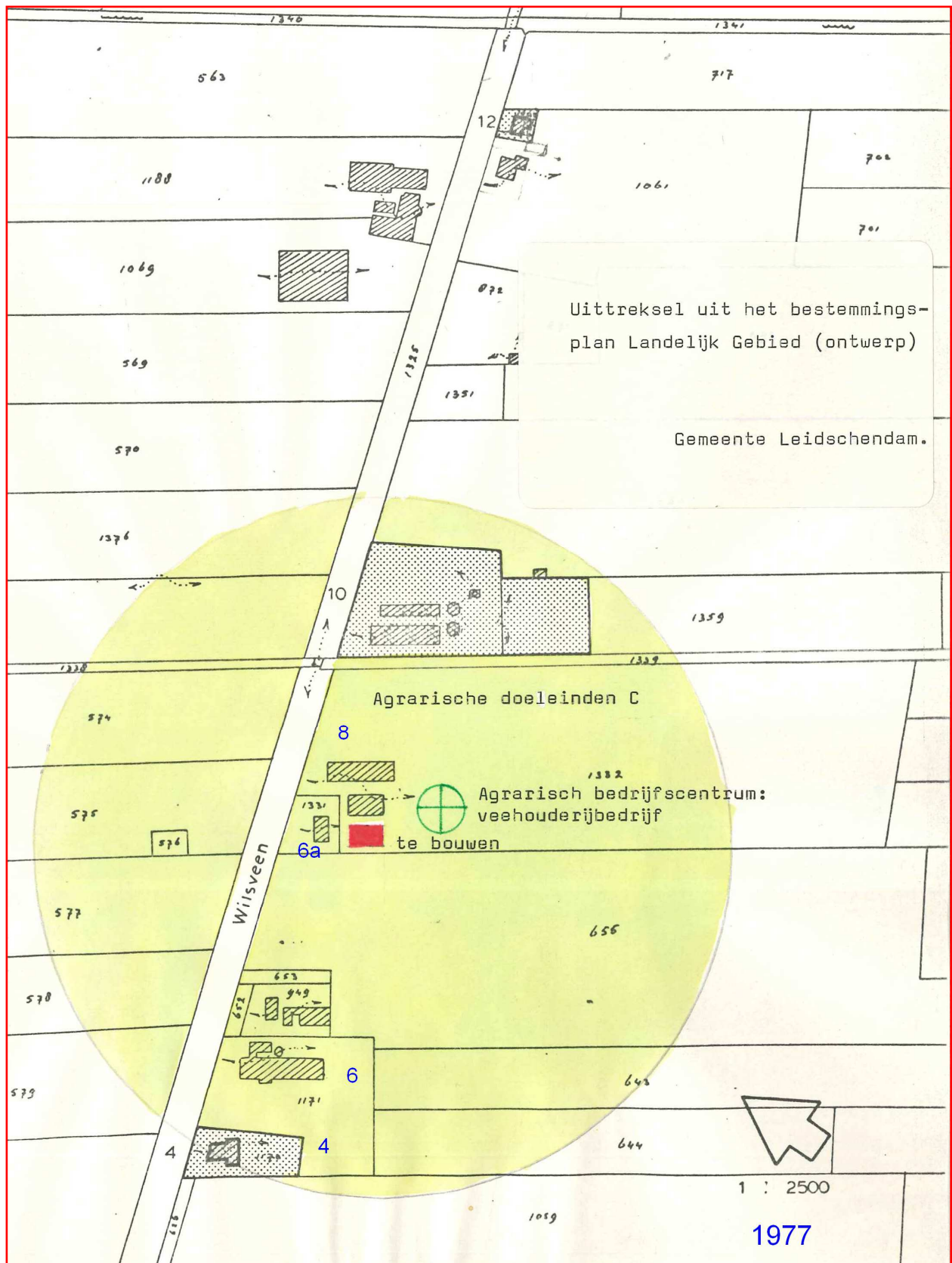
BIJLAGE 2

Diverse tekeningen

Wilsveen 8
Tekening behorend bij de HW-vergunning uit 1979.

BIJLAGE 3

Foto's

Wilsveen 6a en 8 (van google.maps d.d. 2010)

Wilsveen 8 (van google.maps d.d. 2010)

Wilsveen 8 (van google.maps d.d. 2010)

Wilsveen 8 (van google.maps d.d. 2010)

BIJLAGE 4

Diversen

situatie 1976
 bouw-
 vergunning
 Wilsveen 6 uit
 1976

